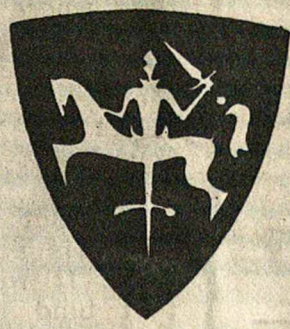

Nepriklausoma

This paper was mailed
Thursday, June 21, 1990

Lietuva

• LITHUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY •

Nr. 25 (50-tieji metai) 1990 m. • BIRŽELIO – JUNE 21 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • 50 c.

ĮVYKIŲ APŽVALGA

h.n.

LIETUVOJE PADĖTIS BEVEIK NEPASIKEITUSI: GORBAČIOVO PAŽADAI DAR TIKTAI – PAŽADAI

Pastarųjų Kremliaus ir Gorbačiovo'o pažadų tikrai mažytė dalis teįvykdyta: Maskva pradėjo vėl tiekti natūraliųjų dujų vienam trąšų fabrikui Lietuvoje. Kaip Lietuvos respublikos prezidentas Vytautas Landsbergis teisingai užsienių žurnalistams pastebėjo: "Kol kas Gorbačiovo'o pažadai tėra raudona silkė".

Kaip jau pranešta, Lietuvos vyriausybė yra Kremliui pranešusi, kad bet koks Nepriklausomybės paskelbimo ir išleistųjų naujųjų įstatymų užsaldymas bus vykdomas tikrai tada, kai Maskva panaikins savo ekonominę blokadą. Be to, minėtasai užsaldymas, dar spaudoje vadinamas moraliumu arba uždelsimu, pristabdymu, turės būti priimtas Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos, t.y., parlamento. Kol kas dar neišku ar dauguma išrinktųjų parlamento atstovų tokiam užsaldymui pritarė. Linkusiųjų į kompromisą ir užsaldymą tarpe yra ir minis terė pirmininkė Kazimiera Prunskienė. Pats prezidentas V. Landsbergis dar, kol kas, nėra pasakęs nei už, nei prieš. Tačiau nemažas skaičius SAJŪDŽIO parlamentarų siūlo į jokių kompromisų nesileisti, kad vieną kartą Nepriklausomybės paskelbimo vykdymą pristabdytų ar užsaldytų, Kremlius, ko gero, nebandytų Lietuvos apgauti ir Nepriklausomybės paskelbimą užsaldyti visiems laikams arba labai ilgam laikui.

Kaip praneša užsienio žinių agentūros, Lietuvos parlamento šio nuosprendžio svarstymą atidėjo iki birželio 22 d., kai premjerė Kazimiera Prunskienė bus grįžusi iš savo vizito Graikijon.

Labai galimas dalykas, kad balsavimas atidėtas ir laukiant Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos visuotinio susirinkimo nutarimų. Tasai kongresas prasidėjo š.m. birželio 19 d. ir atvira kalbama apie Rusijos Federalinės Respublikos Komunistų partijos atsiskyrimą nuo Visasąjunginės Sovietų partijos. Toks atskiros Rusijos Komunistų partijos įsteigimas, kurį sumanė ir apskelbė Boris'as Jelcin'as, būtų dar viena, ir pati didžiausioji vinis į buvusios galingosios ir visagalinės Sovietų Sąjungos Komunistų partijos karstą. Praktiškai, ji tada beveik nustotų egzistuoti, nes nėra jokios abejonės, kad Rusijai taip pasielgus, visos kitos respublikos,

kurios jau seniai griežia danti ant Maskvos savivaliaujančios visasąjunginės partijos, taip pat atsiskirs nuo jos. Tai praktiškai reikš Sovietų Sąjungos Komunistų partijos galą. Juoba, kad jau yra daug balsų, siūlančių Komunistų partiją iš viso panaikinti ir steigti vieton jos demokratiskais pagrindais pagrįstą Socialdemokratų partiją, kuri būtų visais atžvilgiais panaši į Europoje esančias socialdemokratinės partijas, atsisakiusias marksistinės ideologijos ir proletariato diktatūros siekimo, t.y., 1848 metų Komunistų Manifesto, paskelbto dviejų Komunistų sumanytojų: Karl'o Marks'o ir Friedrich'o Engels'o.

Nors Gorbačiovo'as ir Kremlius šiandien dažnai ir daug kalba apie demokratiją ir įvairias laisves, betgi šio kraupaus dokumento, skelbiančio visame pasaulyje jėgą įgyvendinimos diktatūros, dar viešai ir oficialiai neatsaukė ir nepasmerkė.

Kongreso pirmąją dieną vienas iš vadovaujančių senosios gvardijos ir tradicinio komunizmo atstovų Igor'is Ligaciov'as PRAV-DOS reporteriui pareiškė, kad jis pasiūlysiams visuotinam partijos kongresui praversti referendumą, kad Sovietų Sąjungos piliečiai pasisakytų, ar nori likti komunistine valstybe, ar ir toliau eksperimentuoti, įvedinėjant vis daugiau laisvosios rinkos ekonominių reformų. Ligaciov'as taip pat griežtai pasmerkė visas iki šiol Gorbačiovo'o pradėtas reformas ir ekonominę ir politinę sritį. Ligaciov'as kaltina Gorbačiovo'ą, kad šis leido atskiroms sovietų respublikoms pradėti kalbą apie atsiskyrimą. To pasikalbėjimo metu jis taip pat nurodė, kad partija pradeda masiškai nustoti narių.

Pirmąją dieną Gorbačiovo'as savo kalboje užtikrino Rusijos komunistų partijos narius, kad jis palaikysiąs atskiros komunistų partijos steigimą, bet tikisi, jog Visasąjunginė ir Rusijos respublikos partija savo tarpe nesikivirė, ir nebus reikalaujama, kad Visasąjunginė komunistų partija būtų panaikinta.

Po šio Rusijos Respublikos komunistų partijos kongreso Gorbačiovo'as š.m. liepos 2 d. šaukia visos sovietų Sąjungos Komunistų partijos deputatų kongreso suvažiavimą, kuris turės pasisakyti apie ateities planus ir demokratizaciją sovietų visuomenę. Iki šiol yra jau įsisteigusių daug mažų atskirų politinių partijų, kai Sovietų Aukščiausioji Taryba paskelbė panaikinti komunistų partijos monopolį, kuri komunistų partija turėjo nuo 1917 metų revoliucijos.

Apie Baltijos respublikų galimą kompromisą, užsaldant savo kraštų Nepriklausomybės paskelbimo ir siekimo vykdymą buvo ir vėl plačiai rasyta užsienio ir vietinėje spaudoje. Paminėta ta proga, kad grįžė iš Maskvos Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų prezidentai buvo ir vėl susitikę Rygoje, kur aptarė bendrą tolimesnį veiklos planą. Baltijos respublikos dabar veikia šaltai ir apgalvotai, koordinuodamos visą tolimesnę politinę strategiją, dažnai tariantis ir palaikant nuolatinį ryšį. Kol kas ir JAV Kongresas, atrodo, nėra savo nuomonės pakeitęs: skelbia nepatvirtinsiąs jokios JAV prekybos sutarties su SSSR, kol bus vykdoma Lietuvos ekonominė blokada ir nesitariama dėl paskelbtosios Nepriklausomybės įgyvendinimo Lietuvoje ir dėl Latvijos bei Estijos pradėtų nepriklausomybės atstatymo siekių tolimesnės eigos. Jeigu Sovietų Sąjungoje dabartiniai įvykiai ir toliau vystysis ta pačia linkme ir tuo pačiu greičiu bei intensyvumu, labai galimas dalykas, Gorbačiovo'as ir Kremlius turės norom nenorom tartis ir pradėti su Baltijos kraštais kalbėti kaip su lygiais partneriais, su kuriais daug naudingiau taiklingai išspręsti jų nepriklausomybės klausimą, nes ateityje Lietuva, Latvija ir Estija gali būti labai svarbiu ekonominiu ir net politiniu partneriu, planuojant naujosios Sovietų federacijos pobūdį ir ateitį.

Laikraštį baigiant paruošti buvo paskelbta, kad Rusijos Respublikos Komunistų Partija, kuri buvo panaikinta 1925 m., nutarė atskirti nuo Visasąjunginės partijos ir tapti savarakiška. Fame pat suvažiavime M. Gorbačiovas pareiškė, atsistatydinsiąs iš Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos vado pareigų. Komentuojama jog neaišku, ar jis pats to nori, ar būsiąs priverstas pasitraukti iš tų pareigų.

DEMOKRATIJAI SUNKIAI SEKASI RUMUNIJOJE IR, BULGARIJOJE

Rumunijoje išrinktasai Tautinio Išgelbėjimo frontas, kurio vadas Iliescu yra anksčiau buvęs diktatoriaus Ceausescu dešinioji ranka, bando bet kokią opoziciją tvarkyti senais diktatoriškais metodais. Į Bukareštą, būsimąjo prezidento Iliescu pakviesti, suvažiavo angliakasiai (kurių tarpe buvo infiltruoti buvę saugumiečiai) ir žiauriai išblaškė opozicinių partijų demonstrantus. Daugelis studentų buvo lazdomis ir geležiniais virvais sunkiai sužeisti. Angliakasiai siutėjo sostinėje dvi paras. Visa Vakarų spauda toki nedemokratišką naujosios Rumunijos valdžios elgesį griežtai pasmerkė. Pats

GORBAČEV AND BALTIC LEADERS CONFER

/Tokia antgalve buvo atspausdintas straipsnis THE NEW YORK TIMES International puslapyje, š.m. birželio 13 d., trečiądienį ir įdėta ši nuotrauka/.

The Presidents of the Baltic republics met yesterday with President Mikhail S. Gorbachev to lay out terms for negotiations on independence. Outside the

Latvian mission in Moscow were, from left: Arnold Ruutel of Estonia, Vytautas Landsbergis of Lithuania and Anatolij Gorbunovs of Latvia.

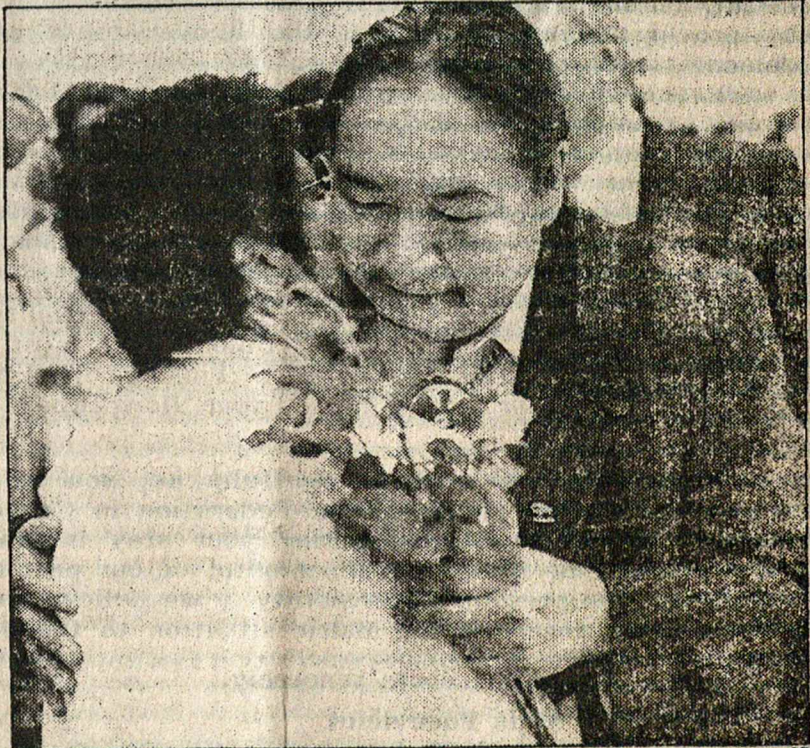

Clyde Wells

Photo d'archives

Dešinėje -
Elijah Harper

Manitobos parlamente atstovaująs indėnų gentis, sveikinamas su gelėmis

Iliescu dabar bando teisingai, kad jo vyriausybei gresiąs perversmo pavojus, nors vakariečiai reporteriai tą faktą paneigia.

Atrodo, kad buvę komunistai sugebėjo darbininkus ir ūkininkus įtikinti, jog inteligentai ir šviesuomenė nieko neišmananti apie valstybės tvarkymą ir ją reikia neprileisti prie valstybės vairo. Kad labiau liaudį įtikinti, valdžia pakėlė angliakasių algas ir sumažino darbo valandas. Vakarų vyriausybės, reaguodamos į tokius nepriimtinus Rumunijos valdžios iššokimus, sustabdė bet kokią finansinę bei ekonominę pagalbą, kol padėtis paaškes.

Nepatenkinta ir Bulgarijos šviesuomenė, nes šioje valstybėje pirmą kartą buvę komunistai, dabar pasivadinę socialistais, laimėjo demokratinius rinkimus ir turės daugumą par-

lamento atstovų. Opozicija kaltina, kad išrinkti visi senieji komunistai, kurie tikrai nuduoda demokratų, o iš tiesų yra diktatūros šalininkai ir nori Bulgariją valdyti kumščiu ir apgaulėmis.

Birželio 20 d. Iliescu buvo prisaikdintas Rumunijos prezidentu, bet į tą ceremoniją JAV atsisakė siųsti savo atstovus.

MEECH LAKE SUSITARIMAS RIMTAME PAVOJUJE

New Brunswick parlamentas Meech Lake susitarimą jau patvirtino. Buvo tikėtasi, kad ir Manitobos provincijos parlamentas jį patvirtins, ir tikrai Newfoundland'o provincijos parlamente jis gali susilaukti rimtų kliūčių. Tačiau užkliuvo tas susitarimas jau Manitobos parlamente. Vienas vienintelis indėnas, NDP partijos narys, palaikomas visų indė-

nų genčių vadų, sulaukė susitarimo patvirtinimo eiga parlamente, neduodamas savo sutikimo Meech Lake susitarimą diskutuoti. Pagal gana komplikotus Manitobos provincijos parlamento nuostatus, jis tai galėjo legaliai padaryti.

Indėnų vadų taryba vienbalsiai nutarė Meech Lake nutarimą boikotuoti ir daryti viską, kad jis nebūtų patvirtintas. Atrodo, kad tai jiems pasiseks, nes Meech Lake susitarimas turi būti patvirtintas iki š.m. birželio 23 d. Apie pratęsimą šio keistai nustatyto termino, kol kas Québec'o premjeras Robert Bourassa nenori kalbėti. Kaip visa toji košė, kurią Mulroney ir patys premjerai išsivirė, atrodo ir kaip ją galutinai išspręsti - dar neaišku. Viena tikrai aišku: visas pasaulis stebisi, kaip Kanada galėjo taip nevykusiai pati save pradėti griauti?

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS: "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratoro kaina Kanadoje – \$ 22.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais, grafiniai tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

ATVIRAS LAIŠKAS GORBAČIOV'UI OTTAWOS DEMONSTRACIJŲ PROGA:

OPEN LETTER

To His Excellency Mikhail S. Gorbachev,
President of the Union of Soviet Socialist Republics
c/o The Embassy of the USSR,
285 Charlotte Street,
Ottawa, Canada K1N 8L5

Your Excellency,

One of the great tragedies of the second world war was the occupation and annexation of the Republics of Lithuania, Latvia and Estonia by Stalin. That tragedy has come to haunt your government and the people of the Soviet Union.

Excellency, you have been a great harbinger of hope for the peoples of the world. Your actions, your policies and your humanity have changed the face of the world forever. As Canadians whose heritage lies in the Baltics, we too have been touched by your ideals and your aspirations for democracy.

The promise of peaceful change that you exemplify cannot be isolated from the people of the Baltics. You have had the courage to encounter the charges in Eastern Europe. You have had the courage to cut boldly through the morass of the East-West tensions and reduce the threat of nuclear and conventional war. You have had the courage to admit the illegality of the Molotov-Ribbentrop Pact. We believe that you have the courage to let the Baltics go.

Excellency, we believe that if USSR is to become a progressive democratic society, it must put its imperial past behind it. The Baltic Movements have been models of civility and peacefulness. They have exemplified the very democratic ideals that you have been instrumental in introducing into the USSR. Your progressive campaign by proving once and for all the irreversibility of the democratic changes in the USSR.

Excellency, by the righting of the great historical wrong, your union will be all the stronger. Our great fear is that if there is a collapse of the Baltic movements, other within the Soviet Union will regard this as the end of peaceful change. The extremists will take power and there will be no chance of rebuilding your society.

The Baltic States can also be an opportunity for economic renewal for the Soviet Union. Your most profitable trading relationship is with Finland. The Baltic States can be your new Finland, your Hong Kong gateway to the world.

Excellency, we would respectfully ask you to meet with a delegation of the Baltic Federation in Canada to discuss the Baltic States, during your stay in Canada. As Canadians of Baltic origin, mindful of our past history and of our present responsibility, we believe we can be of use in resolving the Baltic situation to the advantage of all.

Yours sincerely,

Algis Pacevičius,
President, Lithuanian Canadian Community
National Executive

Original signed 05/24/90

UKRAINOJE MASINIAI PROTESTUOJA DEL RADARO STOTIES

Labai stiprus pajėgumo radaro stotis - Sovietų Armijos vadovybei nudojant, kad tai būsimasis "spagetti" fabrikas - numatoma įrengti Karpatų kalnų Pystrilovo miestelyje, sukėlė didelį gyventojų ir ekologijos specialistų susirūpinimą. Tokios rūšies radaro stotis skleidžia stiprų elektromagnetinį spinduliavimą, kuris gali pavojaingai pakenkti širdžiai, liaukoms ir akims. Spėjama kad vyriausybė numato priedo šalia radaro stoties įrengti ir branduolinę energijos stotį.

Daugiau kaip 100.000 darbininkų paskelbė streiką, paralyžiuodami pagrindinę 2 psl.

geležinkelio liniją tarp centrinės Europos ir SSSR. Net ir vietos Komunistų Partijos vadai palaikė protestuojančius demonstrantus. Dar nepamiršę Černobyllo avarijos traumas, Ukrainos protestai plečiasi ir dėl aplinkos didėjančio žalojimo, atliekamo didelės karinės masės strateginėse vietovėse Rytų Europos kryžkelėse. "Jie užima mūsų ganyklas, kad įrengtų šaudymo plotus, perdirbo sinagogą į sprogmenų sandėlį ir viduramžišką miesto rotušę pastatę pavertė į karišką įmonę", - skundėsi protestuotojai.

SOVIETŲ SPORTAS BE BALTIEČIŲ NUKENTĖS

Sovietų sportininkai Jugoslavijos SPLIT turnyre

BALTIEČIŲ DEMONSTRACIJOJE PASAKYTA KALBA:

REMARKS AT THE DEMONSTRATION ON THE OCCASION OF THE VISIT BY THE PRESIDENT OF USSR MIKHAIL S. GORBACHEV TO CANADA

By dr. Guntis Silins, President Of The Latvian National Federation In Canada

May 30th, 1990, Ottawa, Canada

"... This building and the bricks and the mortar that is made of symbolizes our aspirations as Canadians. It is here where we govern ourselves and are governed. Some times the words are heated, but no matter how intense that debate, words remain words and do not transform themselves into armored columns rolling through the streets of peaceful cities or into a blockade of vital necessities in an attempt to strangle a people into submission."

"...But the Soviet Union is not Canada. The Soviet Union is not even a state in the proper sense of the word. It was and continues to be an empire. The ties that bind that "Union" together are not the sharing of common interests and values but are the instruments of repression and armed might. It is the direct spiritual and historical descendant of the empire of the Tsars.

In the same way Estonia, Latvia and Lithuania are not provinces. They were the spoils of war. Bought and sold in the coinage of their own peoples' suffering. Estonia, Latvia and Lithuania were not member Republics of the USSR. They were colonies of the Kremlin exploited for their natural and human wealth, their environment devastated by gross pollution, their cultures repressed until just a few years ago.

They did not seek membership in the USSR, nor were they asked if they wished to join. Estonia, Latvia and Lithuania were bartered under the infamous Molotov-Ribbentrop Pact. They were then annexed by the USSR, despite treaties signed by the USSR itself in 1920, that recognized their right in perpetuity to freedom, independence and the inviolability of their lands."

"... President Gorbachev in his early years was the

Praneša ELTA:

DANIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERAS PRIĖMĖ PABALTIEČIŲ DELEGACIJĄ

1990 m. birželio 12 d. pabaltiečių delegacija, kurią sudarė Lietuvos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, Latvijos Užsienio reikalų ministras Janis Jurkans, dr. Kazys Bobelis, Maida Kari, Gunars Meierovics ir Algirdas Budreckis buvo priimti Danijos Užsienio reikalų ministro Uffe Ellemen-Jensen'o privačioje audiencijoje kurios metu užsienio reikalų ministras pasakė gražią kalbą, pabrėždamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių atstatymo reikšmę bei faktą kad Danija niekada Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos nepripažino. Pasimatymas užtruko apie porą valandų. Taip pat buvo paruošti gražūs pietūs, kurių metu vėl buvo pakeltas tostas už Lietuvą, Latviją ir Estiją ir buvo pasidalinta įvairiomis mintimis, ypač dėl Pabaltijo valstybių statuso pripažinimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje. Kadangi Danija yra šios konferencijos šeimininkė, tai Danijos Užsienio reikalų ministras yra nuolatinis konferencijos pirmininkas ir jisai pasakė, kad jis stipriai parems Pabaltijo valstybių aplikaciją stebėtojų statusui gauti. Ministras Jensen taip pat pabrėžė, kad stebėtojų statuso klausimas bus galutinai išspręstas Paryžiaus konferencijoje prisilaikant konferencijos nustatytos procedūros. Jis taip pat pabrėžė, kad dansai nori užmegzti ryšius dėl ekonominės pagalbos Lietuvai. Jie taip pat nori sudaryti sutartį, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos studentai galėtų atvažiuoti į Daniją mokytis įvairių ekonominių metodų, kad eventualiai atsistatytų Lietuvai, Latvijai ir Estijai galėtų būti tiesioginiai naudingi ekonominių ryšių išplėtimui. Po šio pasimatymo Algirdas Saudargas išskrido į Maskvą, kur jis dar norėjo pasikalbėti su prezidentu prieš jo tą vakarą įvykstantį pasimatymą su Gorbachiovu. Latvis Janis Jurkans išskrido į Latviją. Su juo skrido Janis Ritenis, Latvių Sąjungos veikėjas Vokietijoje, bet nuskrudus į Rygą, jis buvo išdintas į kitą lėktuvą ir grąžintas į Kopenhagą.

Ypatingai stiprų pareiškimą Pabaltijos valstybių klausimu birželio 11 d. plenumo posėdyje padarė Norvegijos delegacijos pirmininkas ir taip pat Amerikos delegacijos pirmininkas Max Kampelman. Jie stipriai pasisakė dėl Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atstatymo ir jų įjungimo į Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos procesą. Atidaromoje sesijoje stipriausiai pasisakė Islandijos Užsienio reikalų ministras Jon Baldvin Hannibalsson, iškeldamas svarbą, kad Pabaltijo valstybių nepriklausomybė būtų kuo greičiau atstatyta. Atidaromoje sesijoje birželio 6 d. ir taip pat birželio 11 d. plenumo sesijoje Pabaltijo valstybių klausimu teigiamai pasisakė Olandijos delegacijos pirmininkas Max Van Der Stoel.

turės apsieiti be 3-jų medalistų lietuvių kurie pasakutinių 4-rių metų svarbioje varžybose laimėjo 8 medalius. Tai buvo Romas Ubartas, Vaclovas Kidikas ir Laimutė Baikuskaitė.

Jeigu latviai ir estai taip pat nutars nedalyvauti, bus dar blogiau. 4 latvių sportininkai, taip pat medalistai, dominavo pasaulinėse sporto varžybose nuo seno ir jie specialiai prieš savaitę pasirinko geriau dalyvauti Švedijoje vykstančiose žaidynėse.

Aleksandr Kozlovsky, SSSR valstybinio Sporto Komiteto įgaliotas pirmininkas pareiškė "THE EUROPEAN" laikraščiu, kad "Gruzija - taip kaip Lietuva. Manau, kad anksčiau ar vėliau jos bus nepriklausomos, bet bolkotuoti varžybas - negerai. Sportininkai to nenori, tik jų viršininkai". (Žinoma, jie nepažalvojo, kad tie sportininkai galės dalyvauti kitokio-

se varžybose ir net gi kituose kontinentuose.Red.)

A.Kozlovsky dar pridėjo kad Lietuvos futbolio ir krepšinio komandų pasitraukimas iš Sovietų pirmenybių rungtynių po KOVO 11 d. Nepriklausomybės paskelbimo, jiems nenaudingas. "Ką jie darys, neturėdami su kuo žaisti?" Jis dar pridėjo, kad Balkanų atletai dalyvaus Seattle Goodwill Games žaidynėse ateinančią mėnesį "dėvėdami savo respublikos ženklus ir, jei nores, galės nešti savo vėliavas"...

Tačiau "Sovietsky Sport" redaktoriaus įgaliotinis Vladimir Geskin'as pasisakė: "Aš manau, kad Sovietų Sąjunga gerai pasirodys Barcelonoje 1992 m., bet po to viskas subyrės. Unijų sportas yra sutęs ir jaunimo judėjimas išsinarsto. Sovietų Sąjunga niekada nebus tokia pat stipri sporto srityje, kaip iki dabar".

harbinger of hope, the apostle of change and humanity not only within the Soviet Union, but also within the rest of Eastern Europe. President Gorbachev together with the people of Poland, East Germany, Czechoslovakia, Hungary, Romania and Bulgaria changed the face of Europe forever.

Together with the twin elements of his program "Glasnost" and "Perestroika" President Gorbachev brought that same momentum of change to the Soviet Union. That is the history of today's reality in the Baltic States.

We say to Mr. Gorbachev there is no line that can draw at the border of the USSR or at the border of the Baltic States that will insulate the people from the wave of democracy and reform that has already inundated Eastern Europe.

As Canadians we were overjoyed by the events of 1989 in Europe. The people of the Soviet Union and the Baltics experienced that same joy and exhilaration that we felt, but it was a joy tinged with a deep longing for those same opportunities, those same freedoms that others were achieving.

President Gorbachev brought new hope and the calming of decades long tension between East and West. Mr. Gorbachev brought the promise of peace and the end of the nuclear nightmare."

"... Mr. Gorbachev, it is time to fulfill your promise to the people of the Baltics.

It is time to end economic blockade of Lithuania. It is time, Mr. Gorbachev, to let the people of Lithuania, Latvia and Estonia go."

"... However change and particularly when it is logical, peaceful and democratic is the stuff of which our society is made. It is when change is repressed, when it is strangled, that the real dangers arise.

Instability arises when a society or community can no longer cope with change, particularly when that change has a momentum and life of its own."

"... If one was to assess the principal contribution of Andrei Sakharov, one of the great minds of the 20th century, it would be the idea that dissent and heated debate are a healthy substitute for authoritarianism and stalinism. Support for the Baltic States can help build democracy in the rest of the Soviet Union. The silence in the West has served not to strengthen Mr. Gorbachev but to weaken democracy and still debate.

The countries of the Eastern Europe such as Poland and Czechoslovakia understand this perfectly well and have chosen to support the Baltic States more directly and concretely, than we have done in the West.

The mayors of Leningrad and Moscow understand this and have chosen to continue to trade with Lithuania in spite of the officially imposed economic blockade.

The people of Ukraine understand this and have come out in their tens of thousands to support the Baltic States.

The people of Estonia, Latvia and Lithuania understand this and are purposely sending the vast quantities of food products to the people of Moscow and Leningrad. They are not sending it to the Kremlin with whom they have a dispute. They are sending it to the people for whom they have only friendship and respect.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ ATŽYMĖJO LITUANISTINIO ŠVIETIMO DARBUOTOJUS

KLB lituanistinių mokyklų baigimo proga buvo apdovanoti specialiais medaliais 9 ilgamečiai darbuotojai penkiose KLB apylinkėse.

Toronto Apylinkėje - Vitalius Matulaitis, Liudas Tamošauskas, Jonas Andrusis ir Marija Gudaitienė; Hamiltono Apylinkėje - Antanina Mikšienė ir Kazys Milevis; Ottawos Apylinkėje - Alė Paškevičienė; Montrealio Apylinkėje - Monika Jonynienė; Sault Ste. Marie apylinkėje - Jurgis Skardis.

KLB Švietimo Komisija ragina mokytojus ir studentus vykti į Lituanistinį Seminarą, kuris, kaip ir praeitais metais, vyks prie Čikagos, rugpjūčio mėn. 5-19 d.d. ir į Mokytojų Stovyklą Dainavoje prie Detroito rugpjūčio mėn. 5-12 d.d.

Registracijos reikalais prašoma kreiptis pas A. Vaičiūną, Toronte arba į KLB raštinę.

IŠEIVIJOS LIETUVIAI ATSAKO:

"THE GAZETTE" dienraštyje, 1990.V.26 d. laidoje montrealietis poetas Raimondas Filipas-Filip rašo apie vizos negavimą iš Maskvos (kaip dar vis neįmanoma mums nuvykti į Lietuvą, nors techniškai ir yra daug galimybių pasiekti Vilnių tiesioginiai), kad galėtų dalyvauti tradicinėse Poezijos Dienose. Pakvietimą buvo gavęs jau prieš 1 metus. Jis rašo kad viena vietovių, kuriose būtų vykę poezijos skaitymai, būtų buvusi ir jo motinos gimtinė - Šakiai - iš kur ji, Stalino tankams artėjant, išbėgo prieš 45 metus.

Trumpai, stilingai ir su šilima Raimondas kalba kaip 19 šimtmečio, carų režimui spaudžiant, lietuvių knygnešiai stengėsi išlaikyti spausdintą žodį ir gelbėti lietuvių kultūrą. Prisimena, kokią nepaprastą įspūdį jam padarė kasdien šviežių gėlių puokštės, padedamos prie poeto-dainiaus Maironio paminklo Kaune. Paminė mūšy garliuosius - M.K. Ciurlionį - pirmąjį ir pasauliniu mastu žvelgiant, modernaus meno kūrėją dailininką ir muziką, ir Nobello

premijos laureatą, lietuvių kilmės poetą C. Milosz.

Straipsnio pabaigoje R. Filip aprašo, kaip Sovietų Konsulatas Montrealyje ir jų Ambasada Ottawoje persijoją vizos prašymus. Pirmiausiai - paneigė, kad buvo gautas oficialus iškvietimas (į Poezijos Dienas ir dokumentiniai buvo įmanoma įrodyti, kad rėmėsi melu). Kaip, 10 dienų praėjus po Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo (kovo 11 d.) jis gavo vizito patvirtinimą iš Lietuvos Rašytojų Sąjungos, o Sovietų raštinėje čia buvo atsakyta, kad viskas yra sustabdyta - uždaryta. R. Filipas užplėdė specialią skundo anketą Maskvai, o minėtoje raštinėje paaiškino, jog procedūra užtruko savaites.

Palaukęs 3 savaites, negavęs jokio atsakymo, R. Filipas vėl kreipėsi į konsulatą, iš kur buvo laukiamas negatyviai atsakyma. Vėliau pasirodė, kad jokių vizų nebeišdavinėjo vykstantiems iš čia į Lietuvą.

Straipsnis baigiamas viltimi, kad ateinantį pavasarį bus kitaip. b. NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS KELIAI Į LAISVĘ.

Vytautas Skuodis

(Svarbesnių įvykių kronika: 1990 metų sausis-kovas)
/ tęsinys /

K O V O M Ė N U O /data skliausteliuose - informacijos, paskelbtos spaudoje data /

III.13.

Informacijos agentūroje ELTA sustabdyta LKP pirminės organizacijos veikla. Partijos nariams pasiūlyta burtis profesiniu-teritoriniu principu.

TALLINN'E baigė darbą ESTIJOS Kongresas. Delegatai apsvaistė ir priėmė daugelį dokumentų. Tarp jų - deklaracijas "Dėl Estijos valstybės atkūrimo būdų", "Dėl Estijos valstybinės sienos", "Dėl požiūrio į TSRS ginkluotąsias pajėgas". Diskusijose aptartas klausimas dėl santykių su ESTIJOS TSR AT, kurios rinkimai turi vykti kovo 18 d. Kongrese buvo priimti kreipimai - į TSRS liaudies deputatų suvažiavimą, į ESTIJOS gyventojus, kalbančius rusiškai, nusiųstas sveikinimas naujai LIETUVOS RESPUBLIKOS vadovybei.

TSRS AT deputatų suvažiavime MASKVOJE, kaip ir kovo 12 d., salė pareikalavo informacijos apie įvykius LIETUVOJE. M.Gorbačiovas labai nenoriai prisipažino neturintis oficialių dokumentų. Po valandos dalį jų pacitavo Vaidotas Antanaitis, pagaliau prasiveržęs į tribūną. Gorbačiovas pasakė, jog dabar iš LIETUVOS atvykę TSRS AT deputatai suvažiavime dalyvauja tiksliai kaip stebėtojai ir paprasė suvažiavimą padėti pradėti derybas dėl LIETUVOS valstybingumo atkūrimo. LIETUVOS RESPUBLIKOS AT deputatų laiško M.Gorbačiovas nepriėmė. Jis panoro, kad šis dokumentas pirmiausia būtų padaugintas ir išdalintas suvažiavimo dalyviams. Po pietų apie 3.000 jo egzempliorių buvo deputatų ir žurnalistų rankose. Prieš tai M. Gorbačiovas savo kalboje pasakė, jog LIETUVOS TSR AT paskelbė neteisėtą Lietuvos įjungimą į TSRS sudėtį 1940 metais, kad paskelbė savo valstybingumo atkūrimą, kad atstatė 1938 metų "buržuazinės" Lietuvos Konstituciją. "Draugai iš Lietuvos iškėlė klausimą apie atsiskyrimą", - pabrėžė M.Gorbačiovas. Salėje kilo sujudimas ir pasigirdo balsai: "Kokie jie mums draugai!" Akta, kuriuos kovo 11 d. paskelbė Lietuvos Respublika, KREMLIAUS Suvažiavimų rūmuose sukėlė sproguosios bombos įspūdį. Tačiau deputatų tarpe buvo nemažai tokių, kurie spaudė ranką deputatams iš Lietuvos, į čia atvažiuojantiems paskutinį kartą. Jie atsiskak nuo klausimų šiame suvažiavime svarstymo ir nuo balsavimo, taip pat ir nuo TSRS deputato pareigų ir vardo /t.y. deputatai iš Lietuvos.Red./.

III.14.

LIETUVOS Respublikos AT nutarimas dėl Lietuvos Respublikos AT nuolatinų komisijų sudarymo: Mandatų ir etikos, Valstybės atkūrimo, Teisinės sistemos, Krašto apsaugos ir vidaus reikalų, Švietimo, Mokslo ir kultūros, Gamtos apsaugos, Ekonomikos, Biudžeto, Agrarinės, Sveikatos apsaugos ir socialinių reikalų, Piliiečių teisių ir tautybių reikalų ir Savivalybių reikalų komisijos. LIETUVOS Respublikos AT deputatai kreipėsi į Lietuvos žmones su prašymu nerinkti parašų dėl Lietuvos Respublikos AT pirmininko perrinkimo, norint šiame poste turėti Algirdą Brazauską.

III.14./ LIETUVOS Valstybinis Kūno Kultūros ir Sporto komitetas bei Lietuvos Tautinis Olimpiniškas Komitetas priėmė bendrą nutarimą, jog Lietuvos sportininkai nebedalyvaus oficialiuose TSRS čempionatuose.

III.14./ PARYŽIUJE Prancūzijos banko vadovybė pareiškė, jog 2,2 tonos auksa, tebesaugomo jo seifuose, bus sugrąžinta Lietuvai.

Kanados senatorius Stanley Haidasz padarė ilgą pranešimą Senatui ryšium su Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimu. Jis pasiūlė pripažinti Lietuvos Nepriklausomybės faktą ir pakeidavimą, kad Senato pirmininkas šio pasiūlymo tekstą nusiųstų Lietuvos Respublikos AT pirmininkui V. Landsbergiui. Tačiau Senato pirmininkas debatus šiuo klausimu atidėjo kitam posėdžiui ir paskelbė, kad pasiūlymas nepriimtas.

III.15. Lietuvos Respublikos AT pirmininko V.Landsbergio laiškas Jo Prakilnybei M. Gorbačiovui, pasveikinant jį su išrinkimu TSRS prezidentu. Jame rašoma, jog M.Gorbačiovo pradėta pertvarka atvėrė pasauliui galimybę išlaisvinti iš baimės ir nepasitikėjimo.

LIETUVOS RESPUBLIKOS vyriausybės vardu premjerė Kazimiera Prunskienė pasiuntė laišką M.Gorbačiovui, sveikindama jį su išrinkimu TSRS prezidentu ir linkėdama jam tolimesnių laimėjimų, užtikrinant demokratiją, viešumą, tautų teises ir TSRS suklestėjimą bei sukuriant bendrą Europos namų. Išreikšta viltis, kad bus įjautrus ir geranoriškas požiūris į suverenios Lietuvos nutarimus.

TALLINN'e pasibaigė paskutinioji ESTIJOS TSR AT 11-tojo šaukimo sesija, kurioje buvo priimtas labai svarbus Darbo tarnybos įstatymas. Ši tarnyba bus alternatyvi karinės tarnybos atžvilgiu ir nebus pavaldi TSRS karinėms pajėgoms. Į šią tarnybą eis šaukiamieji asmenys, kurie dėl svarbių priežasčių nenori tarnauti Sovietų armijoje.

TSRS AT deputatų suvažiavimas priėmė rezoliuciją, kuri Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimą pavadino neteisėtu ir negaliojančiu. Tame Liaudies Kongrese yra 2244 deputatai. U ž šią rezoliuciją pasisakė 1463 deputatai, p r i e š - 98, nuo balsavimo susilaikė 128, kiti posėdyje visai nedalyvavo, tuo išvengdami balsavimo. Tokių buvo 555 arba 24,7%.

III.15./ JAV lietuviai pradėjo laišku rašymo, telegramų siuntimo, skambinimų telefonu į Baltuosius Rūmus akciją, reikšdami nepasitenkinimą prezidento Bush'o pasisakymais bei pareiškimais LIETUVOS RESPUBLIKOS klausimu.

III.16. M.Gorbačiovo telegrama V.Landsbergiui reikalaujanti, per dvi dienas paskelbti, jog Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Aktas atšaukiamas.

Lietuvos spaudoje paskelbtas Lietuvos Komunistų Partijos miestų ir rajonų organizacijų atstovų pasitarimo dalyvių kreipimasis į Lietuvos žmones, nepatenkintus Lietuvos Respublikos AT pirmininko V.Landsbergio išrinkimu.Kreipimesi prašoma juo pasitikėti vardan Lietuvos nepriklausomybės. Pastebima, kad tolesnis parašų rinkimas šiuo klausimu gali pakenkti Lietuvos Nepriklausomybės stiprinimui.

Per Lietuvos televiziją kalbėjęs LIETUVOS RESPUBLIKOS AT pirmininkas V.Landsbergis Lietuvos žmonėms pasakė, jog nebus nusilenkta Maskvos reikalavimams 1990.VI. 21

mul: "ATEIS LAIKAS, KADA JIE MUS PRIPAŽINS".

III.16./ Knygų leidykla MINTIS, pagrindinį dėmesį skyrusi politinės ir ideologinės literatūros leidimui - depolitizuota. Leidykloje nutraukta LKP pirminės partinės organizacijos veikla.

III.17./ Religijų Reikalų Tarybos prie LIETUVOS Ministerių Tarybos partinė organizacija panaikino savo veikimą,laikydama, kad ši įstaiga turi vadovautis Lietuvos Respublikos įstatymais, o ne politinių partijų direktyvomis.

III.17./ Paskelbus LIETUVOS Nepriklausomybės atkūrimą, pietinėje Lietuvoje buvo pradėti sovietinių karių manevrai. Kovo 17 d. virš VILNIAUS ėmė skraidyti kariniai lėktuvai. Iš sraigtasparnių buvo mėtomi atsišaukimai, raginantys Lietuvos gyventojus rengti demonstracijas prieš Nepriklausomybę. LIETUVOS vyriausybė prie kelių pasienio zonose pastatė sargybas.

III.17./ AMERIKOS Darbo Federacijos ir Gamybinių Profesijų Kongresas 14 milijono narių vardu sveikino LIETUVOS PERSITVARKYMO SAJŪDŽIO pirmininką V. Landsbergį, ryšium su SAJŪDŽIO pergale LIETUVOS PARLAMENTO rinkimuose.

III.17. Sudaryta Nepriklausomos Lietuvos Respublikos vyriausybė. Tos dienos rytą prie LIETUVOS RESPUBLIKOS AT rūmų susirinko minia žmonių, išreiškdamą solidarumą LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBEI. Lietuvos Respublikos AT atmetė Kremliaus reikalavimą atšaukti Nepriklausomybės deklaraciją.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AT kreipėsi į visus Respublikos piliiečius, kviesdama gerbti LIETUVOS ĮSTATYMUS. Kitataučiai kviečiami nepasiduoti nesantikos kurstytojams, laikytis rimties, tvarkos ir broliško požiūrio į savo artimą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AT kreipėsi į Lietuvos piliiečius, tarnaujančius TSRS ginkluotose pajėgose: prašo pasilikti tarnybos vietoje, kol derybose su TSRS vyriausybe bus išspręstas jų sugrąžinimas į Lietuvą. Jie kviečiami savo elgesiu neduoti priežasties konfliktams.

LIETUVOS RESPUBLIKOS AT kreipėsi į demokratinių valstybių vyriausybes, prašydama politinės ir moralinės paramos, pripažįstant 1990 m.KOVO 11 d. įstatyminius aktus bei nutarimus ir NAUJĄ LIETUVOS VYRIAUSYBĘ.

LIETUVOS DEMOKRATŲ PARTIJOS TARYBA pareiškė, kad ji ryžtingai remia Lietuvos Respublikos AT ir jos pirmininko V. Landsbergio veiksmus, nepritaria parašų rinkimo akcijai ir kitiems veiksams, nukreiptiems prieš teisėtus Lietuvos Respublikos AT sprendimus ir kurie skaldo tautą.

LENKIJOS Respublikos Seimas paskelbė komunikatą, kuriuo sveikina lietuvių tautą, paskelbusią LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMĄ.

EUROPOS Šiaurės Valstybių Taryba (Nordic Council) - Danijos, Švedijos, Islandijos, Suomijos ir Norvegijos atstovai atsisakė vykdyti pasitarimus Sovietų Sąjungoje todėl, kad šios Tarybos nariams neleista atvykti į Lietuvą.

III.17-18. LATVIJOJE įvyko rinkimai į Latvijos TSR Aukščiausiąją Tarybą, kurioje yra 200 vietų. Buvo išrinkti 170 deputatų. Kiti 30 bus išrinkti pakartotiniuose rinkimuose. Iš išrinktųjų 120 yra Latvijos Liaudies Fronto remiami. Likusieji 50 - Interfronto ir Komunistų Partijos aparato atstovai. Rinkimuose dalyvavo 80% rinkėjų. Prieš rinkimus 15.000 žmonių demonstracijose RYGOJE reikalavo laisvės ir demokratijos.

III.18. LIETUVOS Respublikos AT p-ko V. Landsbergio laiškas TSRS prezidentui Jo Prakilnybei M.Gorbačiovui, kuriuo atsakoma į jo pageidavimą sužinoti, kaip Lietuvos Respublikos AT židri ir neeilinio trečiojo TSRS Liaudies Deputatų suvažiavimo nutarimus Lietuvos atžvilgiu. Laiške sakoma, jog to suvažiavimo nutartis, kad Lietuvos Respublikos AT nutarimai negalioja, neturi teisinio pagrindo.

Užsienio žurnalistams M. Gorbačiovas pareiškė, kad jo KOVO 16 d. telegrama V.Landsbergiui nėra ultimatas. Jis pasakė: "Mes tęsime dialogą".

TSKP platformos KLAIPĖDOS komunistai surengė valdžios nesankcionuotą mitingą, kuriame dalyvavo apie 15.000 žmonių. Mitingo dalyviai pasisakė už LIETUVOS išsaugojimą TSRS sudėtyje. Ragino nepaklusti Lietuvos Respublikos įstatymams. Buvo daug ultimatyvių šūkių, plakatų, spausdinių. Estradoje suplevėsavo net carinės Rusijos vėliava.

LUKIŠKIŲ kalėjime, VILNIUJE, pradėtos aukoti Šv.Mišios.

ESTIJOJE įvyko rinkimai į Aukščiausiąją Tarybą, kuriuos laimėjo Estijos Liaudies Fronto remiami kandidatai.

RUSIJOS Jaunųjų Demokratų Sąjungos kopordinacinė Taryba (Leningradas) kreipėsi į lietuvių tautą, sveikindama su LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMU.

ČIKAGOS kardinolas Joseph Bernardin lietuvių pamaldose už Lietuvą, paneigė Gorbačiovo pasakymą, kad Lietuvos Nepriklausomybės deklaracija yra neteisėta. Jo žodžiais, NETEISETA YRA LIETUVOS ANEKSIJA, prasidėjusi prieš 50 metų. Po pamaldų įvykusiam mitingui Čikagos meras Richard M. Daley pasakė: "Aš, kaip Čikagos meras, jungiuosi kartu su laisvės kovotojais Lietuvoje. Mes visi kartu sakome prezidentui Bush'ui: Jūs mums dabar esate reikalingas kovoję už Lietuvos nepriklausomybę".

III.19. LIETUVOS Respublikos AT pareiškimas dėl sovietinių ginkluotųjų pajėgų statuso. Primenama, kad ligi šiol tų pajėgų daliniai naudojami Lietuvos Respublikos teritorijoje, akvatorijoje bei oro erdve be reikiamų susitarimų su Lietuvos Respublikos vyriausybe ir kad Lietuvos piliiečiai daugiau kaip 1,5 milijonų parašų išreikšta valia reikalavo tos kariuomenės išvedimo. Toks TSRS kariuomenės būvimas Lietuvoje, žalingas ekonominiui, ekologiniui, psichologiniui ir politiniui požiūriui. Lietuvos gyventojams siūloma kariškių ir jų šeimų atžvilgiu būti santūriais.

Į MASKVĄ išvyko delegacija, vadovaujama Lietuvos Respublikos AT p-ko V. Landsbergio. Nuvežė atsakymą M.Gorbačiovui į jo ultimatyvų reikalavimą.

SOVIETŲ vyriausybė atsiuntė griežtą įspėjimą LIETUVOS vyriausybei, kuriame rašoma, jog nebus leista įsteigti sienos perėjimo punktus, turėti savus pinigus ir perimti fabrikus, kurie yra Maskvos priklausomybėje.

MASKVĄ įspėjo užsienio valstybės nepripažinti Lietuvos Respublikos ir jos vyriausybės. TSRS Užsienio Reikalų ministerijos spaudos direktorius pabrėžė, jog toks skubus pripažinimas būtų kišimasis į TSRS vidaus reikalus.

LIETUVOS Respublikos AT p-kui V.Landsbergiui

UKRAINOS HELSINKIO Bendruomenės "Spilka" Maskvos Grupė atsiuntė kreipimąsi, kuriuo reiškiama pasitenkinimas lietuvių tautos istoriniu apsisprendimu.

KANADOS parlamente Užsienio Reikalų ministris Joe Clark pasakė, jog jis buvo iškviestas TSRS ambasadorių ir jam pareiškė Kanados vyriausybės susirūpinimą dėl Sovietų Sąjungos naudojamos prievartos Lietuvoje.

Premjeras pasakė: Mes kalbame su TSRS vyriausybe ir ją raginame pripažinti didelės daugumos norą, pareiškiant Lietuvos žmonių, eiti tokiu keliu, kuris, vedant derybas, duotų priimtina sprendimą, taip pat būtų išaiškintas pažadas, kurį man pareiškė E.Ševardnadze, kad nebus imtasi karinių priemonių".

III.20./ LIETUVOS vyriausybė nutarė įsteigti 37 perėjimo punktus prie sienų, kad galėtų sukontroliuoti prekių išvežimą, kurios nėra saistomos sutartimis.

Vietinių savivaldybių rinkimų metu M.Gorbačiovas pasakė, kad jo pareiškimas LIETUVAI buvo tik sovietų deputatų nutarimo pranešimas ir tai buvo daroma, prisilaikant TSRS Konstitucijos."Mes einame prie bendro dialogo ir mes padarysime sprendimą. Respublikos negali rūpintis vien tik savo gerove, bet turi rūpintis ir visa Sovietų Sąjunga", - pasakė Gorbačiovas.

III.20. M.Gorbačiovas Maskvoje susitiko su dviem LIETUVOS delegacijos nariais. Jis kalbėjosi su Egidijumi Bičkausku ir Vaidotu Antanavičium. "Pusės valandos pokalbyje buvo pasakyta daug blogo ir gero", - pasakė Bičkauskas UPI agentūrai Maskvoje. Lietuvos atstovų grupė, kurią be minėtųjų sudaro dar Gudaitis, Kupliauskienė, Medvedevas ir Oleka, paskirta reprezentuoti Lietuvos Respublikos interesus TSRS Aukščiausioje Taryboje ir informuoti AT apie Lietuvoje priimtus įstatymus.

MASKVOJE su M.Gorbačiovu susitiko ESTIJOS TSR AT Pirmininkas Arnold Ruutel, ministris pirmininkas Indrel Toome ir EKP vadovas Vaino Valyas. Susitikimas įvyko tuo metu, kai estai skelbė savo Liaudies Fronto rinkimų laimėjimus. Gorbačiovas ragino neskelti Estijos Nepriklausomybės. Šiuo klausimu tartis M.Gorbačiovas įpareigojo TSRS AT pirmininką Anatolij Lukjanovą. M.Gorbačiovas estams pasakė, jog "Lietuva pasirinko kelią, kuris veda į liepto galą." Jo žodžiais "Skyrybų atveju nėra svarbu, ar vedybos buvo legaliai sudarytos ar ne. Nuosavybė turi būti pasidalinta".

LIETUVOS Respublikos AT nutarė panaikinti Savanorišką Draugiją armijai, aviacijai ir laivynui remti, panaikinti Lietuvos Respublikos valstybinį televizijos ir radijo komitetą, jo vietoje įsteigiant LIETUVOS RADIJĄ IR TELEVIZIJĄ. Artūras Paulauskas paskirtas Lietuvos Respublikos prokuroru.

BAKU mieste (AZERBAIDŽIANE) Demokratinis Kongresas priėmė kreipimąsi į visas partijas ir į visus TSRS jūdėjimus, kuriuo reiškiama pritarimas LIETUVOS Respublikos atkūrimui ir solidarumas lietuvių tautai. Kreipimąsi paruošė Azerbaidžiano Socialdemokratų Partija, "Melli gurtus", "Žagi deneš", AZERBAIDŽIANO Demokratų Sąjunga ir Transnacionalinės Radikaliosios Partijos BAKU nariai.

JAV kongresmanai John Miller ir Richard Durbin Kongreso debatų metu griežtai reikalavo, kad JAV administracija nedelsiant pripažintų Lietuvos Respubliką ir jos vyriausybę.

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS premjerė Margaret Thatcher sakė parlamente: "Mes ypač pabrėžiame, kad LIETUVA pareiškė savo norą nuspręsti savo ateitį. Mes tikimės, kad padėtis bus išspręsta teigiamai".

III.21./ BALTYJŲ RŪMŲ spaudos sekretorius Marlin Fitzwater pakartojo, kad Amerika nepareiškia savo pripažinimo Lietuvai todėl, kad "nenori pakenkti procesui", tačiau Amerika paragins TSRS vyriausybę gerbti Lietuvos piliiečių valią.

III.21./ 116 JAV kongresmanų pasirašė laišką prezidentui Bush'ui, kuriame jį ragina atnaujinti Nepriklausomos Lietuvos valstybės pripažinimą.

III.21./ ELTA perdavė spaudai Lietuvos Respublikos vyriausybės kreipimąsi į visus Lietuvos gyventojus, kviesdama nepasiduoti neatsakingų asmenų raginimams destabilizuoti Lietuvos padėtį. Vyriausybė ragina Lietuvos žmones nedalyvauti akcijose, kurios nukreiptos prieš Lietuvos Respublikos AT nutarimus ir vyriausybės sprendimus. Su jais nesutinką žmonės pastato save už pilietinės Lietuvos visuomenės ribų ir tampa neapsaugoti nuo negatyvių teisinių, ekonominių ir socialinių pasekmių. Kviečiama į santarvę, susitelkimą, našiam ir kūrybingam darbui nepriklausomos Lietuvos Respublikos labui.

III.21. LIETUVOS Respublikos AT pirmininko V. Landsbergio kreipimasis į Vidaus Reikalų įstaigų darbuotojus, kviečiant juos toliau dirbti sąžiningai savo darbą. Primenama jų pareiga - ištikimybė Lietuvos Respublikai, jos žmonėms, įstatymams.

LIETUVOS rašytojų visuotinis susirinkimas kreipėsi į pasaulio rašytojus, prašant paremti Nepriklausomos Lietuvos valstybės ir jos vyriausybės tarptautinio pripažinimo siekimus.

Lietuvos spaudoje paskelbtas TSRS vyriausybės pareiškimas, pasirašytas TSRS MT pirmininko N. Ryžkov'o. Jame tvirtinama, kad Lietuvos TSR AT priimti įstatymai akta dėl Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo, taip pat dėl Lietuvos TSR Konstitucijos ir TSRS Konstitucijos galiojimo Lietuvos teritorijoje sustabdyto TSRS liaudies deputatų neeilinio trečio suvažiavimo pripažinti negaliojančiais. Pabrėžiama, kad visi sąjunginio pavaldumo objektai Lietuvos TSR teritorijoje yra TSRS nuosavybė. TSRS vyriausijai munitinių valdybai, Vidaus Reikalų ministerijai ir Valstybės Saugumo komitetui pavesta užtikrinti muitų režimą LIETUVOS TSR teritorijoje.

Paskelbtas M. Gorbačiovo įsakas dėl papildomų priemonių, įgalinančių užtikrinti tarybinių piliiečių teises, apsaugoti TSRS suverenumą LIETUVOS TSR teritorijoje. Juo TSRS Ministerių Taryba, Lietuvos TSR vietinių liaudies deputatų tarybų vykdomieji ir tvarkomieji organai, teisėsaugos organai turi užtikrinti, kad būtų laikomasi TSRS Konstitucijos ir TSRS įstatymų reikalavimų ginti Lietuvos TSR teritorijoje gyvenančių arba esančių TSRS piliiečių teises ir teisėtus interesus. TSRS Valstybės Saugumo Komiteto pasienio kariuomenė sustiprinti TSRS valstybines sienas Lietuvos TSR teritorijoje, LIETUVOS gyventojai per 7 dienas privalo atiduoti visus turimus šaunamuosius ginklaus Vidaus Reikalų organams. Sugriežtinti vizų išdavimo kontrolę užsienio atvykstantiems į Lietuvą ir iš jos išvykstantiems į užsienį.

/nukelta į 4 psl...../

3 psl.

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS KELIAI Į LAISVĘ.

Vytautas Skuodis
(Svarbesnių įvykių kronika: 1990 metų sausis-kovas)
/ tęslynas /

/....., atkelta iš 3 psl./

III.21. LVOVE (Vak. UKRAINOJE) įvyko mitingas, pareiškęs solidarumą Nepriklausomai Lietuvai. Dalyvavo apie 10.000 žmonių. Rezolucijoje buvo pritarta Lietuvos išėjimui iš TSRS - "tautų kalėjimo" - ir pasipiktinta TSRS AT nutarimu šiuo klausimu.

JEKATERINBURGO Demokratų Sąjunga (Sverdlovsko miestas Urale) pasiuntė sveikinimo telegramą Lietuvos Aukščiausiajai Tarybai ir telegramą "Šalin rankas nuo Lietuvos." Gorbachiov'ui.

SAN FRANCISCO Jungtinių Tautų Asociacija įteikė Eleanor Roosevelt premiją Jelenai Boner (akad. A. Sacharov'o našlei). Savo kalboje ji pasakė, jog JAV 45 metus nepripažino Pabaltijo kraštų aneksijos, o dabar, nenorėdamos gadinti santykių su Gorbachiov'u, nenori pripažinti Nepriklausomos Lietuvos.

III.22./ JAV Valstybės Departamento Spaudos direktorė Margaret Tutwiler pareiškė, jog Lietuvos, Latvijos ir Estijos pastangos atgauti laisvę yra "pilnai ir išimtinai pateisinamos".

MASKVA neduoda ryšio su LIETUVA telefaksu ir telefonu.

III.22. LIETUVOS Respublikos AT raštas TSRS AT pirmininkui A. Lukjanov'ui. Jame išreiškiamas Lietuvos Respublikos vyriausybės ir Aukščiausios Tarybos protestas prieš III neeilinio TSRS Liaudies Deputatų suvažiavimo 1990 m. kovo 15 d. nutarimą dėl Lietuvos Respublikos tarptautinio ir vidinio statuso. Šis ilgas laiškas užbaigiamas viltimi dėl abipusiai naudingo bendravimo politiniais, ekonominiais ir kultūriniais pagrindais su TSRS tautomis. Išreiškiamas noras diskutuoti abiem pusėms rūpimais klausimais.

LIETUVOS Respublikos AT kreipimasis į pasaulio tautas, vyriausybes ir geros valios žmones. Jame rašoma, jog prieš Lietuvos Respubliką ir jos piliečius kita valstybė rengiasi pavartoti prievartą. Prašoma savo protestais užkirsti kelią galimam smurto panaudojimui prieš Lietuvą ir jos taikius piliečius.

III.22./ JNO Rusų Kultūros Draugija, Lietuvos Lenkų Sąjungos Vilniaus Skyrius, Vilniaus Tremtinių Bendrijos lenkų sekcija, Lietuvos Lenkų Mokslininkų Draugija, Gudų Kultūros Draugija, Gudų Klubas "Siabrina", Žydų Kultūros Draugija, Žydų Draugija "Tkuma", Lietuvos Totorių Kultūros Atgimimo Draugija, Vokiečių-Lietuvių Kultūros Draugija, Ukrainiečių Bendrija "Hul", Vilniaus Latvių Klubas, Estų Draugija, Rumunų (moldavų) Bendruomenė "Dačija", Armėnų Kultūros Draugija "Garun", Gruzinių Bendrija "Iverija", Mordvių-Erzių Draugija, Azerbaidžaniečių Kultūros Centras, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Vilniaus Tarybos nacionalinių santykių Komisija, LPS Bendrijos "Labora" Nacionalinių Santykių Taryba per savo atstovų Lietuvos Tarptautinę Koordinacinę Asociaciją bendrą pareiškimą pasveikino Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą, priėmusią istorinius Lietuvos valstybingumo aktus. Toji Asociacija ryžtingai pasisako prieš tas politines jėgas, kurios savo pareiškimais kursto tautinę nesantaiką ir siekia destabilizuoti padėtį Lietuvoje.

III.22. LENKIJOS Parlamentas priėmė rezoluciją, kurioje išreiškta viltis, kad Lietuvos Nepriklausomybės įtvirtinimas vyks sėkmingai.

NORVEGIJOS Užsienio Reikalų ministeris Kjell Mague Bondevik įsakmiai ragino TSRS vyriausybę naudoti karinio, politinio ar ūkinio spaudimo Lietuvai.

Už JAV senatorių Jesse Helms pasiūlytą rezoluciją Lietuvos klausimu balsavo 36 senatoriai, o prieš - 59. Senatas vienbalsiai priėmė kitą rezoluciją, už kurią balsavo 93 senatoriai, o prieš - 7, nes jie tuo metu nebuvo Washington'e. Ją buvo pateikę senatorių daugumos vadas sen. Mitchell su senatoriais Dole, Helms, Riegle ir Simon.

Toje rezolucijoje giriami Lietuvos žmonės už jų drąsą ir laisvės rinkimus, sakoma, jog JAV vyriausybė ir žmonės stipriai ir vieningai remia Lietuvos žmonių teisę į nepriklausomybę ir demokratiją, pasisakoma p r i e š TSRS jėgos panaudojimą, kuri gąsdina Lietuvos žmones ir parlamentą. Įspėjama, jog karinės jėgos naudojimas prives prie rimtų smūgių JAV TSRS santykiuose, TSRS turi tuojau pradėti geros valios derybas su Lietuvos vyriausybe. JAV prezidentas raginamas skaitytis su išrinktos Lietuvos vyriausybės prašymu ją pripažinti.

III.23./ JAV prezidentas George Bush pareiškė, kad JAV pripažins Lietuvos Nepriklausomybę, KAI JOS VYRIAUSYBĖ PRADES VYKDYTI VALDŽIA SAVO TERITORIJOJE. Panašiai pasisakė ir kitos Vakarų valstybės, kaip Britanija, Italija ir kt.

Atgaivintos "LIETUVOS ŽINIOS", kurias leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partija ir Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga. Vyr. redaktorius Gintautas Iešmantas.

VILNIUJE, Sąjūdžio būstinėje, registruojami Lietuvos savanoriai krašto apsaugai. Per vieną vakarą anketas užpildė 200 jaunuolių. Ši armija pradės veikti tik Lietuvos Respublikos Aukščiausiajai Tarybai nusprendus. Registruojami 19-20 metų amžiaus vyrai.

TSRS prezidentas M. Gorbachiov'as raštu Lietuvos TSR AT pirmininkui V. Landsbergiui pareikalavo nutraukti į krašto apsaugos organizacijas telkiamų savanorių registraciją. Apie šio reikalavimo įvykdymą prašoma pranešti dviejų dienų laikotarpyje. Taip pat įspėjama, kad į Lietuvos TSR AT dienotvarkę įtraukto įstatymo projekto "Dėl baudžiamosios atsakomybės už antivalstybinius raginimus" priėmimas nebus teisėtas, nes atsakomybės už valstybinius nusikaltimus nustatymas priklauso tik TSRS kompetencijai.

LIETUVOS Respublikos premjerė K. Prunskienė nusiuntė TSRS prezidentui M. Gorbachiov'ui ir TSRS premjerui N. Ryžkov'ui telegramą, kurioje išreiškiamas Lietuvos visuomenės susirūpinimas sovietinių ginkluotų pajėgų pagausėjimu Lietuvoje ir jų veiksmais, keliančiais nerimą.

Į Lietuvą atvyko 12 TSRS ministerių pavduotojų, kurie vizituoja sąjunginio pavaldumo žmones. Susitiko su Lietuvos MT pirm. pavduotoju A. Brazausku. Pirmam šių metų ketvirčiui jie garantavo materialinių išteklių tiekimą Lietuvai. Taip pat sutiko, kad staigus ekonominių ryšių nutraukimas būtų žalingas ir TSRS, ir Lietuvai.

4 psl.

III.23. Sovietų kariniai transporto lėktuvai į KEDAINIŲ aerodromą atgabeno apie 3.000 desantininkų. Prieš keletą dienų LIETUVOJE jų buvo atgabenta apie 2.000.

III.23./ MARIJAMPOLĖJE desantininkai įsiveržė į Pedagoginės Mokyklos pastatą, sumušė direktorių ir vieną mokytoją ir iš karinio apmokymo skyriaus pagrobė mokomuosius ginklus.

III.23. LIETUVOS Respublikos AT pareiškime sakoma, jog TSRS stengiasi sukurti Lietuvoje dirbtinę įtampą. Į Lietuvos Respubliką permetami nauji TSRS kariuomenės daliniai, jie demonstruoja atidengtą ginklą. Užfiksuoti žmonių ir turto grobimo atvejai kaip TSRS kariškių savivalės Lietuvoje rezultatas. Vietiniai gyventojai raginami nepaklusti Lietuvos Respublikos įstatymams. Atsiunčiami nežinomi pareigūnai iš TSRS su aiškiau nenurodytomis užduotimis, o Lietuvos pareigūnams adresuojami neteisėti nurodymai klausyti kitos valstybės įstatymų. Tokie TSRS veiksmai kvalifikuotini kaip 1940 m. agresijos prieš Lietuvą tęsia. Lietuvos Respublikos Aukščiausiaji Taryba dėl to reiškia protestą.

LIETUVOS Respublikos prokuroras Artūras Paulauskas priėmė į Lietuvą atvykusią TSRS prokuratūros darbuotojų grupę, vadovaujamą baudžiamųjų bylų nagrinėjimo teismuose priežiūros valdybos viršininko J. Šadrin'o. Svečiai pasakė, jog jie "norėjo suteikti praktinę pagalbą". A. Paulauskas jiems atsakė, kad jo nuomone, tikrasis jų vizito tikslas - priversti Lietuvos Respublikos prokuratūrą nevykdyti Lietuvos valstybės įstatymų.

LIETUVOS Gydytojų Sąjungos pirmininkas jos vardu išsiuntė M. Gorbachiov'ui telegramą, kurioje išreiškiamas pasipiktinimas dėl TSRS vyriausybės naudojamų priemonių prieš taikius persitvarkymus Lietuvoje ir reikalaujama juos nutraukti.

TSRS vadovybė įsakė užsienio diplomatams ir žurnalistams aplėisti Lietuvą, nes padidėjusi įtampa tarp TSRS ir Lietuvos. JAV prezidentas Bush tuojau įspėjo nuo bet kokios jėgos pavartojimo prieš Lietuvą. Į tai JAV atitinkamai reaguosianti.

TSKP platformos LKP veikėjai, remiami Vilniaus Komendantūros kariškių, užėmė Vilniaus LKP Miesto Komiteto rūmus. Rūmai kiek anksčiau buvo numatyti perduoti Lietuvos Mokslininkų Sąjungai.

RUSIJOS Federacijos TSR deputatai iš SIBIRO (Novosibirskas, Omskas, Irkutskas) kreipėsi į Gorbachiov'a, siūlydami jam atsisakyti nuo gąsdinimo politikos Lietuvos Respublikos ir to krašto gyventojų atžvilgiu.

JAV BALTIJŲ RŪMŲ Spaudos sekretorius M. Fitzwater pasakė, jog prezidentas Bush mano, kad Lietuva turi susitarti dėl savo ateities su TSRS ir kad diplomatinis Amerikos pripažinimas tegalimas tada, kai Lietuva kontroliuos savo sienas.

JAV prez. Bush, kalbėdamas laikraščių redaktoriams, pasakė: "Šaunūs Lietuvos vyrai ir moterys pasidarė žinimi savo noru atstatyti Lietuvos Respublikos suverenitetą. JAV eina su jais ir palaiko jų teisę į apsisprendimą. (...) Lietuvių vadai pastoviai parodė savo tinkamumą šiuo atžvilgiu ir JAV nieko nedarys, kad jų padėtis pasidarytų sunkesnė. (...) Bet koks mėginimas versti ir bauginti, ar panaudoti jėgą prieš Lietuvos žmones, susilauks priešingo atsakymo ir tai bus neatšaukiamas. (...) Mes aiškiai pasakėme Sovietų Sąjungai, kad padėtis Lietuvoje gali būti išspręsta tiktais talkiais".

/ bus daugiau /

BE KALTĖS Valentinas Gustainis

/ Autorius praleido 15 metų Sibire, tremtyje ir lageriuose. Spausdiname ištrauką iš neseniai Lietuvoje pasirodžiusios jo knygos. Red. /
VARŠKĖS IR SŪRIO MIRAŽAI IŠSISKLADĖ

/ tęslynas /

Bet nespėjau aš į naują darbą stoti, kai visai netikėtai buvau gražintas į senas pareigas fermoje. Pasirodė, kad ta jauna mergina, kuriai perdaviau reikalus, buvo žiopelė, neturinti jokio supratimo apie buhalterinę atskaitomybę ir valdiško turto saugojimą. Matyt, pienu apsiropinti ji nutarė pagal poreikius. Bet trūkumas tuojau išryškėjo, jo išlyginti mergina nemokėjo, todėl ir buvo atstatyta. Jevreinovas pasinaudojo proga vėl tą darbą pavesti man. Tačiau neilgam. Direktorius vistiek nenurimo.

Kartą vėlai vakare pas mus užėjo Pranaitienė, grįžtanti iš Ust Kano. Prieš porą dienų ją skubiai išsikvietė rajono NKVD viršininkas ir, neva kažkuo baisiu įtardamas pasodino į daboklę. Ten visaip jai grasino, žadėjo naktį kalėjimo kiemely nušauti, spragsėjo revolverio gaiduku ir reikalavo, kad sutiktų būti slapta NKVD bendradarbe, t.y., kad sutiktų šnipinėti savo tautiečius tremtinius. Tačiau Pranaitienė, buvusi skaučių tuntininkė, labai tvirtų dorovinių pažiūrų moteris, be to, labai sukręsta savo niekuo nekalto vyro mirties Kraslage, kuomet griežčiausiai atmetė pasiūlymą. Negalėdamas jos palaužti NKVD viršininkas davė pasirasyti įprastinį pasižadėjimą, kad šita "pokalbi" ji laikys giliausioje paslapytyje. Moteris buvo labai susijaudinusi ir įgąsdinta.

Grūdų sandėlyje Pranaitienė tvarkėsi tiesiog pavyzdinčiai, buvo laikoma gera darbininke. Tačiau po to nepavykusio bandymo užangažuoti ją į slaptus NKVD bendradarbius, ūkio vadovybė nutarė duoti jai kitą darbą - karvių fermos apskaitininko t.y., mano pareigas.

Mane paskyrė prie sėjos darbų. Bet čia tepadirbau tik keletą dienų - pats direktorius Savčenka liepė man perimti grūdų sandėlius. Tuo metu juose buvo apie 200 tonų avių ir miežių. Norint išvengti trūkumų ir su tuo susijusių nemalonių, reikėjo tuos grūdus persiverti ir sulig svėrimo rezultatais pasirasyti priėmimo aktus. Tačiau tam būtų reikėję sugaišinti nemažą darbininkų. Direktorius atvirai paklausė, ar nesutikčiau grūdų priimti nesvertų, iš akies. Atsakiau jam, kad buhalterijoje, be abejo, yra tikslūs likučių duomenys, pagal kuriuos ir galėčiau priimti. Taigi, pats braidžiau po didžiules puikias grūdų krūvas, bet sau pasiimti bent sauja bijojau. Ką gali žinoti, kas čia mano darbus seka...

Šeima tebegyveno fermoje. Pranaitienė mielai sutiko tame pačiame kambaryje laikyti ir mano žmoną su vaikais. Iš fermos altajus Belousovas kasdien veždavo

pieną į centrinę sodybą, kur buvo didysis separatorius. Du kartus per mėnesį direktorius tam Belousovi išrašydavo po 30 kilogramų avių arkliai pašerti. Kai jis atėjo tų avių į sandėlį, aš pasiūliau imti visą maišą, kartu prašydamas, aprūpinti grūdais ir mano šeimą. Belousovas sutiko. Daviau jam pilną maišą avių ir pasakiau, kad rytoj vėl atvažiuotų, jei niekas nepamats, kad jau šiandien savo normą atsiėmęs. Kitadien jam išdaviau dar vieną maišą. Jo arklys, vištos ir mano šeima laikinai buvo aprūpinti. Dukrėlė kasdien gaudavo iš Belousovo po arbatinuką avių, iš kurių virdavo kisielių.

Netrukus visi grūdai iš sandėlio buvo išdalyti sėjos reikalams. Laimė, kad viskas kuo puikiau suėjo su buhalterijos užrašais.

Darbas grūdų sandėliuose pasibaigus, vasarą kuri laiką padėjau jaunesniam zootechnikui Čertkovui atlikti savotišką ūkio gyvulių inventorizaciją - nurodyti kiekvieno svorį, amžių, veislę, imtimą ir t.t. Svorį apskaičiuodavome pagal tam tikrą lentelę, išmatavę gyvulių perimetrus. Dauguma melžiamų karvių buvo vietinės veislės. Dar man buvo pavesta patikrinti karvių pieno riebumą. Dirbti su butirometru buvo malonu, nes ta proga gaudavau vieną kitą gerą gurkšnį pieno.

Karo sunkmečiu direktorius turėjo teisę geriems darbininkas kas mėnesį išrašyti po 8 kilogramus avių pabirų. Tačiau oficialiai išrašytos pabiros dažniausiai būdavo tik dingstis susimalti nukniaukto gryno grūdo. Malūnininkas Kočegarovas netikrindavo, kokios rūšies grūdus darbininkai atsinešdavo į malūną, jam svarbiausia, kad žmogus turėtų "spravkę". Ir aš eidavau pas direktorių su pareiškimu, "Prošu vypisat ovsianych atchodov". Kartą radau direktorių kabinetė gerai nusiteikusi, ir jis, pamatęs pareiškimą, pertraukė mane per dantį:

- Gustaini, negi jūs arklys, kad jums reikia avių pabirų?

Labai norėjau atsakyti: "Jei būčiau arklys, gaučiau grynų avių". Tačiau susitvardžiau ir tik numykiau kažką panosėje, nes mačiau, kad direktorius jau raso įprastinę rezoliuciją.

Ko man linkėjo tarybinio ūkio direktorius Savčenka, patyriau vėliau, 1944 metų pavasarį, kai i mūsų cechą arkliai perkauti atvyko gerasis rajono vyriausiasis gydytojas Melničenko. Tą dieną veikė lokomobilis, aš pompavau jam vandenį ir nešiau kūrikei malkas. Be to, turėjau išskirstyti ties lėptjuvė susigrūdusias lytis, kad čia nesutvenktų vanduo ir neužsemtų mūsų dirbtuvės. Darbas buvo nelabai lengvas, ypač kai pilvas tuščias. Kalvio sūnus Stasys Barauskas kaustė ūkio arklius. Jis mielai paėmė visiems tokio paslaugaus chirurgo Melničenko arklį. Aš priejau prie gydytojų pasikalbėti. Tuo metu puikiais arabiškais eržilais privažiavo direktorius. Patebėjęs, kad kalbuosi su gydytoju darbo metu, jis perpyko ir davė griežtą įsakymą mūsų cecho dešimtininkui Akimui Kriuckovui:

- Goni etovo inteligenta po koleno v vodu: čem skore je on podochnet, tem luše!

Iš lietuvių tremtinių labai puikiai užsirekomendavo buvusi Žemėsios Panemunės mokytoja Cecilija Bindokaitė. Ji gerai mokėjo rusiškai, buvo labai rimta, tvarkinga ir greitai igijo vietinių žmonių pagarbą. Jau pirmą rudenį ją paskyrė grūdų svėrėja, paskui visos džiovyklos šeimininke, grūdų valymo ir jų laikymo organizatore. Kaip nepakeičiama grūdų ūkio tvarkytoja, ji tose pareigose išbuvo kone penkiolika metų - visą savo tremties laiką. Rusai Bindokaitę dažniausiai vadindavo Ivanovna, o lietuviams tremtiniais ji buvo "Panelė". Bindokaitė kaip galėdama padėdavo vargantiesiems, ne tik savo tautiečiams, bet ir vietos žmonėms. Formaliai ji būdavo labai griežta, bet "nematydavo" kai darbininkės, prigulusios prie šaltų avių krūvų sandėliuose ar džiovyklose po plynų dangum, žerdavo grūdus sau tarp krūtų ar kai vyrai tyčia braidydavo po rietuves ir už veltinių aulų pildavosi avių kisieliui ar miežių kurmačiui. Ir NKVD viršininkui nepasisekė ją užan gaužuoti šnipinėti tautiečius.

Bindokaitė buvo pirmoji mūsų dukrėlės mokytoja. Kai Valentina pati tapo mokytoja, ir ji buvo verčiama slapta bendradarbiauti su NKVD, sekti savo artimuosius, ypač taip mylimą ir gerbiamą Bindokaitę. Tauriai mergaitei tai buvo baisus moralinis smūgis, ji tą gėdingą pasiūlymą griežtai atmetė, pasiryžusi verčiau mirti, negu užsiimti tokiomis niekšybiomis. Beje, įgąsdinta dukte tai man papasakojo tik po TSKP XX suvažiavimo, po to, kai išklausėme ilgą N. Chruščiovo pranešimą apie Stalino kulto meto piktadarybes.

Ūkis tuomet valdė bene 50 tūkstančių ha miškų kalnuose. Tuose miškuose gaminau statybinių bei padarinę medžiagą, sausmalkes, lupap medžių žievę, degiau medžio anglis, pjoviau kaladėles dujų generatoriams ir t.t. Miškuose dirbdavome daugiausia žiemą, nes vasarą mus paimdavo prie žemės ūkio darbų: pavasarį sėti, vasarą sienauti, rudenį javų laukus valyti, grūdus tvarkyti.

Vieną pavasarį buvau pasiųstas į statybos cechą. Darbų vykdytojas Plusninas mane ir keletą tautiečių paskyrė vežti iš miško rastus į statybas. Rastus susikrauti į vežimą ne toks jau lengvas darbas. Bandžiau gintis savo pase nusia pažyma, atleidžiančia nuo sunkaus darbo. Plusninas pareiškė, kad karo metu visiems tenka sunkiai dirbti, tačiau pažadėjo liepsnįs kitiems mano tautiečiams padėti iškelti rastus. Išvaziavome berods penkiais vežimais. Miške tautiečiai man pasakė, kad darbų vykdytojas griežtai uždraudęs padėti Gustainiui susikrauti rastus į vežimą ir pridūręs: tegul tik Gustainis pabandys nepilnais parvažiuoti, tuojau paimsiu jį nagan už sabotazą, atiduosiu teisman, ir Gustiniui galas!

Tačiau bendromis jėgomis savo vežimus mes visi prisikrovėme normaliai. Tik niekaip nesupratau, iš kur tokia Plusnino neapykanta man. Juk vis ketino prašyti manęs pamokyti vokiečių kalbos, buvo maloniai mane vaišinęs, net degtinėlę girdęs.

Negalėdams prikibti, kad per mažai rastų parvežu, Plusninas vieną dieną nei iš šio, nei iš to, kažkokio keisto ūpo pagautas, ėmė ir išposkino:

- O visgi jūs esate bjaurybė: kai tik panorėsiu, tai ir atsisitosis ant jūsų lavono!

Žinojau, kad mūsų darbų vykdytojas yra partijos narys kad jis bendrauja su NKVD viršininkais, ir mane nukrėtė šurpas. Bandžiau teisintis, klausti jį, gal kas mane apšmeižė, mėginiau aiškintis tokio požiūrio į mane priežastis, tačiau nieko iš to neišėjo.

Po keleto mėnesių buvau paskirtas dirbti naktiniu sargu stabybos ceche, faktiškai tai lėptjuvėje ir malūne. Tekdavo dirbti po 13 valandų per parą: kurentis krosnis lokomobilio patalpoje ir vadinamojoje dirbtuvėje, saugoti, kad kas neužsidegtų ir kad pašaliniai nelandžiotų.

/bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJŲJE)

MIRĖ RAŠYTOJAS
ALEKSYS CHURGINAS

Š.m. gegužės mėn. 4 d. Lietuvoje mirė rašytojas ir vertėjas Aleksys Churginas.

Gimęs 1912 m. gegužės mėn. 25 d. Jonavoje. 1936 m. baigė VDU-to humanitarinių mokslų fakultetą, kur studijavo klasikinės kalbas. Po to 3 metus gilino studijas Paryžiuje Sorbonos ir Grenoblio universitetuose. Spaudoje pradėjo reikštis 1930 m. eilėraščiais ir vertimais, išvertė Horacijaus "Ars poetica" 1936 m. Kauno Universiteto užsienio literatūros katedros vedėju išbuvo 1945-48 m. Kurį laiką bandė gilintis į poeziją, bandydamas ir rusų kalboje kūrybą (išleido 1948 m. "Stichi o družbe", "Po Spalio žvaigždė" 1950 m., "Saulės taku" 1947 ir "Ugnis" 1946 m.), bet sėkmingiausiai pasirodė kaip vertėjas. 1961-65 m. išvertė Shakespyr'o Hamletą, Makbetą, Otello, Karalių Lyrą, Ričardą III, Julij Cezarį, Antonijų ir Kleopatą, Romeo ir Džulietą, Vindzoro šmaikštuoles ir sonetus. Taip pat Goetę -Faustą, Bayron'o Poeziją, nemažą Puškino kūrinį, tris rinkinius iš antikinės, renesanso ir V.Europos poezijos. Vienas vėliausių vertimų - Dantės "Dieviškoji Komedijos" Pragaras. Kaip asmenybė neužsitaravo didelės pagarbos, nes pataikavo ir (raštiškais liudijimais patvirtinus), tiek vokiečių, tiek sovietų okupacinei valdžiai.

KAM DEGA KEPURĖS?

Lietuvoje leidžiamame žurnale "Literatūra ir Menas" Nr.17, Lietuvos Fotomenininkų Sąjungos (V-bos Prezidiumo pirmininko Antano Sutkaus pranešimas: **Mitinginis Banditizmas** "Su dideliu susirūpinimu konstatuojame, kad pastaruoju metu padažnėjo mūsų sąjungos narių - fotografų užpuodinėjimai. Štai, per balandžio 4 dienos mitingą, vykusį prie Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos (jį buvo suorganizavęs TSRS Piliečių Lietuvoje Komitetas), sąjungos narys Vitolis Vilpišauskas, fotografavęs šį renginį, buvo apdraskytas, iš jo atimtas japoniškas foto aparatas, teleobjektyvas. Iki šiol nieko konkretaus dėl šio atvejo nepas-

kė ir Respublikos teisėsaugos instancijos, nors incidentą juostoje užfiksavo kiti fotografai, ir užpuolikų, pagal nuotraukas būtų galima identifikuoti. Tikimės, jog bus imtasi veiksmingų priemonių, kad būtų kompensuota sąjungos nariui V. Vilpišauskui padaryta materialinė žala ir kad panašus mitinginis banditizmas ateltyje būtų nebeįmanomas."

● KAUNAS per kelis balsavimus išsirinko sau miesto merą, Vidmantą ADO-MONĮ, iš profesijos mokslininką, biofiziką. Dirba Kauno Medicinos Akademijoje, gimęs 1947 m. Kaune. Nepartinis.

GALIMYBĖ ATLIKTI GERĄ PRAKTIKĄ

KAUNO Po litechnikos Institutas yra priimtas į Tarptautinę Studentų Techninės Patirties Mainų Asociaciją. Jai priklauso apie 60 pasaulio šalių aukštųjų mokyklų. Šis Institutas jau gavo pasiūlymų šių metų studentų praktikos darbams Vakarų Vokietijoje, Danijoje, Suomijoje ir kitur.

● Dėka Kremliaus "pažangumo", Lietuvoje neįvyko numatyta didelė švedų kultūros šventė, nes sovietai nedavė vizų atvykti. Tarpininkaujant estams, švedai atsiuntė VILNIAUS Universiteto mokslinei bibliotekai 800 knygų kolekciją. Ši dovana buvo numatyta įteikti vizito proga.

ATSPAUSDINTAS PAJALUS PAŠTO ŽENKLAS

Pagal Lietuvos Ryšių Ministerijos užsakyką, KAUNO "Spindulio" spaustuė atspausdino pirmuosius atkurto Nepriklausomos Lietuvos Respublikos vokus su originaliu Lietuvos pašto ženklu. Jo projektą sukūrė jauna dailininkė Violeta Skabeikienė. Ant voko atspausdintas žuolas su Gedimino Stulpų emblema, o užrašas - "1990.III.11. atkurta nepriklausoma Lietuvos Respublika".

Kol kas, kol Lietuva nėra oficialiai priimta į pasaulinę pašto sąjungą, tie vokai skiriami naudoti tik Lietuvos ribose. Siunčiant juos už Lietuvos ribų, reikės atitinkamai priklijuoti papildomų TSRS ženklų už 5 ar 50 kapeikų.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠMŪZA-
DA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

● ŠIAULIŲ "Vairo" gamykla dėka blokados, pasakutiniu metu pagamina pusę ankstesnio dviračių kiekio: Maskvos, Nikopolio ir Dnepropetrovsko gamyklos nebetiekia vamzdžių, o iš Magnitogorsko nebeat-siunčia metalinių juostų. Taip pat yra nutrauktas aliuminijaus tiekimas iš Sverdlovsko ir Podolsko. Šiek tiek padeda Gruzijos gamyklos.

Direktorius pavaduotojas užmezgė tiesioginius ryšius su tiekėjais, siūlydamas malnytį žaliavą į dviračius. Tuo tarpu dalis 3.300 darbuotojų išlaikoma, dalį jų pervedus į variklių gamybos cechą, kuriam žaliavų užteks dar maždaug mėnesiui.

Į Lietuvos parduotuves anksčiau pakliūdavo tiksliai apie 20.000 dviračių per metus, o visa kita produkcija keliaudavo į Sovietų Sąjungos rinką. Dabar pati gamykla "Vairas" išskirsto esamus dviračius po Lietuvą.

● SSSR Ministrų Tarybos nutarimu, pavasarinis jaunuolių šaukimas į sovietinę armiją atidedamas. Pirmą sykį 1989 m. nebuvo įvykdytas jaunuolių emimo planas. Sesis kartus padidėjo atsisakančių tarnauti skaičius, 451 kareivis atsisakė duoti priesaiką dėl religinių priežasčių. Tris kart daugiau kareivių reikėjo atleisti iš tarnybos dėl sveikatos po 3-jų mėnesių tarnybos. Kariniuose komisariatuose neįmanoma

objektyviai patikrinti sveikatas, nes trūksta medikų ir galiausiai - taikos sąlygomis vien pernai Uzbekijoje žuvo daugiau kaip 550 vaikinių.

Generolai sprendžia šią problemą, nes ji sudėtinga, tuo labiau, kad atvyksta kariai iš Vengrijos, Čekijos ir Slovakijos respublikų.

Tik neaiški padėtis lietuvių ir kitų pabaltiečių jaunuolių, jau pakliuvusių į tą machinaciją.

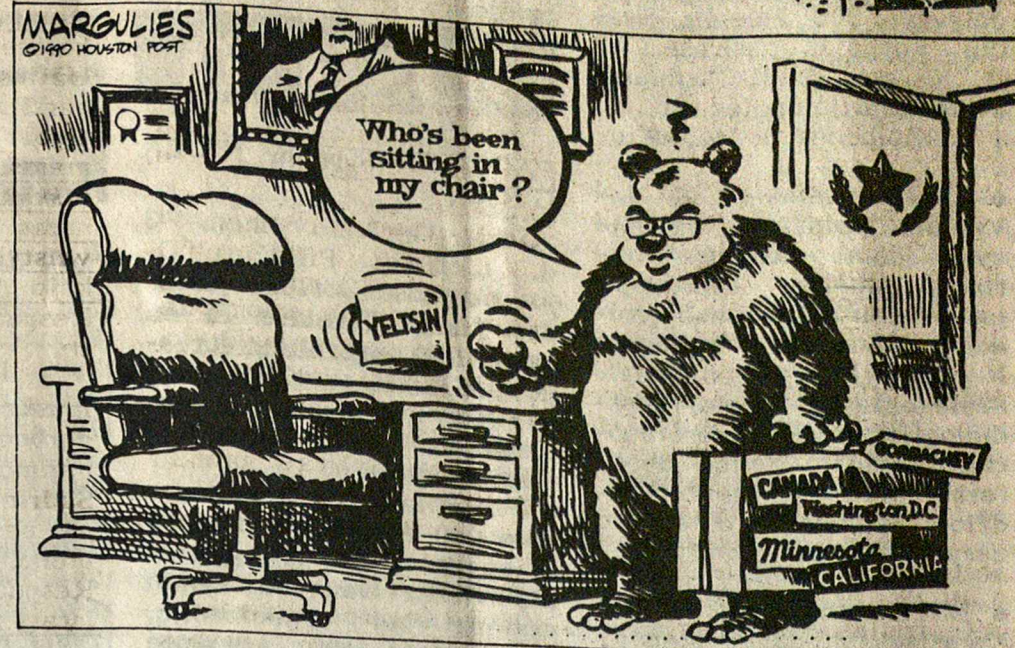
SOVIETŲ KARIŠKIS, BANDEŠ NUŠAUTI BREŽNEV'Ą, - GYVAS

Raudonosios Armijos leitenantas Victor ILYIN, 21 m. amžiaus, bandė labai šaltą sausio mėn. 22 d., 1969 m., nušauti Sovietų Sąjungos prezidentą Leonid'ą Brežnev'ą. Pasiskolines iš giminačio policininko uniformą, pasiėmė du ginklus ir laukė ties Kremliaus Borvitzky vartais. Jis buvo skaitęs, kad tą dieną Brežnev'as įteiks Kremliuje medalius kosmonautams. Jis teisingai buvo atspėjęs, kad Brežnev'as keliaus antrame oficialios vilkstinės automobilyje, tačiau jis buvo nukreiptas važiuoti pro kitus vartus.

To laiko televizijos programoje buvo parodytas momentas, kai Victor Ilyin šovė ir po to, kaip KGB jį suėmė. Automobilio vairuotojas mirė nuo žaizdų sekkančią dieną. Mėnesius truko tardymai, aiškinantis ar kokia vieta, ar užsienio organizacija instigavo atentatą. Jisai buvo pranešta, kad Ilyin'as nuteistas sušaudymu.

Neseniai Leningrado televizijos stotis rodė dokumentinę programą, kurioje sakoma, kad leitenantas Victor Ilyin'as praleido daugiau kaip 20 metų psichiatrinėse ligoninėse ir kad praėjusių metų gruodžio mėn. karinė vyriausybė pareiškusi norinti iš naujo jį apklausti ir rekomenduoti jį paleisti. Jo globėja, kuri buvo jaunystėje jį adoptavusi, tikėjo, kad jis buvo sušaudytas ir dabar bijanti su juo susitikti, nes jis yra praleidęs vienutėje 19 metų. Vyriausybė, sakė jį, privalo juo toliau pasirūpinti.

KREMI VEIDRODŽIAI

● - Sidorovai, kaip tu manai, kodėl mes mokomės penktoje klasėje tu visų graikiškų pasakėlių, tos mitologijos?
- Tam, kad šeštojoje būtų lengviau mokytis SSSR istorijos.

● Jis: "Aš tave sapnuoju kas naktį."
Ji: "Kaip tu gali mane sapnuoti, jeigu sakai, kad dėl meilės man tu visiškai nebegali miegoti?"

● Personalinio skyriaus viršininkas apklausinėja tarnybos ieškančią vyrą:
- Ar tamsta vedęs?
- Ar tai svarbu? Ką tai turi bendro su darbu?
- Labai daug. Vedę vyrai neskuba į namus, bet nevedę iš įstaigos skuba, kaip patrakę, todėl vedusiems duodame penybę, jei reikėtų dirbti ilgesnes valandas.

Iš armėnų tautosakos:
Vienas žmogus buvo paklaustas:
- Ar tavo draugas yra geras žmogus?
- Dar nežinau, nes nebuvau pakliuvęs su juo į nelaimę.

YMCA SIŪLO VASAROS KURSUS

Artinantis atostogų išvykoms, nemažai keliautojų atsidurs kitakalbėse šalyse. Montrealio YMCA siūlo susikalbėjimo kursus prancūzų, anglų, ispanų, portugalų, italų, graikų, japonų, rusų ir vokiečių kalbose.

Kursai vyksta dienos metu, vakarais arba šeštadieniais. Prasideda liepos mėn. 9 d. Registracija ir paskirstymas į kursus: birželio 26, 27 ir 28 d.d., o liepos mėn. - 2, 4 ir 5 d.d.

Galima registruotis ir tuojau: YMCA miesto centre: 1450 Stanley St. (Peel Metro), tel: 849-8393 ext. 712 arba 732 ir YMC Hochelaga-Maisonnette: 4567 Hochelaga (Viau Metro), tel: 255-4651.

Taip pat siūlomi vasaros kursai, prancūzų arba anglų kalba, supažindinimui su kompiuterių pagrindais jaunimui 13-17 m. amžiaus.

Viena sesija trijų savaitžių - liepos mėnesį, kita rugpjūčio mėn.

Kursai vyks YMCA miesto centro skyriuje, 1450 Stanley St. (Peel Metro).

Daugiau informacijų tel: 849-8393, ext.712,732 arba 791.

/ Šiame skelbime nurodytais telefonais galima veltui užsisakyti brošiūrą apie vasaros atostogines vietas Quebec'o provincijoje/.

Le Québec, c'est les vacances.

Obtenez gratuitement la brochure DESTINATION QUÉBEC-VACANCES D'ÉTÉ en téléphonant, sans frais, au 873-2015 (région de Montréal) ou au 1 800 363-7777 (ailleurs au Québec) en demandant le poste 183.

Gouvernement du Québec
Ministère du Tourisme

Lietuvių Namų Žinios

● Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 13 iš Kauno, 4 iš Vilniaus, 2 iš Marijampolės ir po 1 iš Klaipėdos ir Mažeikių.

● Birželio mėn. 17 d. LN Vytauto Didžiojo menėje vyko įdomi paskaita: "Politinė padėtis Lietuvoje, jos priklausomybė nuo situacijos Sovietų Sąjungoje ir Boriso Jelcin'o požiūris". Prelegentas- Kauno Kardiologijos Instituto profesorius, Sąjūdžio Seimo deputatas, Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto senato narys, Alfredas Smalys.

● Birželio mėn. 12 d. LN Karaliaus Mindaugo menėje vyko dviejų jaunų menininkų iš Lietuvos- Aušros ir Egidijaus Malinauskų koncertas. Jiems akompanavo Vita Paulauskaitė-Snieškuvienė.

● Lietuvių Slaugos Namams aukoję: \$25 - Rimas Strimaitis. Iš viso statybos fonde yra \$ 172,774. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

● LN valdyba sveikina sporto klubą JUNG-TIS, kuris prisidėjo prie LN Visuomeninės Veiklos komiteto. Sporto Klubui JUNG-TIS dabar priklauso 100 narių.

● LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ IŠGANYTOJŲ PARAPIJA birželio mėn. 24 d. rengia išvyką į gamtą.

Tą dieną nebus pamaldų šventovėje. Išvyka rengiama Glen Haffy parke, Airport Road ir 7-tas kelias. Ten vyks pamaldos 11 val., giesmės atspausdintos.

Motery Draugija ruošia loteriją.

Visi kviečiami dalyvauti su šeimomis ir draugais.

Parapijos Tarybos posėdis vyks birželio mėn. 27 d., trečiadienį, 7:30 val. v. Parapijos salėje.

KANADOS LIETUVIŲ MILIJONINIS VAJUS vykdomas prie parapijų ir kitų institucijų.

● VYTAUTAS LANDSBERGIS ir senatorius JEESE HELMS yra pasiūlyti NOBELIO Premijos Komitetui gauti Taikos premiją. Tam reikalingas ir lietuvių pritarimas. Parašai bus renkami ant specialaus pareiškimo ir Priskėlimo P-jos salėje.

boston

PAGERBĖ dr.prof. JUOŽA GIRNIŲ

Š.m. birželio mėn. 3 d. Lietuvių Piliečių Djos namuose Bostone jubilieato Juozo Girniaus 75 m. sukakties pagerbimą surengė LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS leidėjas Juozas Kapočius su talkininkais-talkininkėmis.

Pagerbime dalyvavo apie 100 žmonių iš Bostono ir apylinkių bei iš tolimųjų vietų. Daugybė žymių asmenų bei organizacijų, turbūt apie 100, prisidėjo savo sveikinimais bei linkėjimais raštu.

Ypatingą įvertinimą šia proga Jubiliatui išreiškė iš Lietuvos perduotas sveikinimas, pasirašytas kardinolo Vincento Sladkevičiaus vyskupų, valstybės prez. Vytauto Landsbergio, kitų vyriausybės pareigūnų ir žinomų plunksnos darbuotojų. Sveikinime rašoma: "Ir upių krantai - neatskirti, ir kalnų viršūnės - ne vienišos, ir širdys mūsų ne tuščios. Viskas apjungta harmonijoje ir pripildyta meilės, nes viskas pareina nuo Aukščiausiojo. Jūsų tiesos, Jūsų žodžiai ataidi. Tėvynėje Lietuvoje garbais 75 metų jubiliejaus proga. Mes esame su Jumis, kartu dalinames džiaugsmais ir ateities vizijomis. Su meile nuoširdžiai apkabiname".

Vilniuje, gegužės mėn. 25 d. dr. Juozui Girniui pagerbti buvo surengta mokslinė konferencija net su devyniomis filosofinėmis paskaitomis. Konferenciją surengė Stasio Šalkauskio Fondas, kurio iniciatyva buvo atsiųstas sveikinimas.

Pagerbimo Bostone programai vadovavo Zita Krukoniene, paskaitą skaitė dr. Kęstutis L. Skrupskelis, kuris Jubiliatą apibūdino kaip mokslininką-filosofą ir kaip aktyvų ideologą, redaktorių, paskaitininką. Ypatingai išskėlė jo nuopelnus literatūrinėje ir publicistinėje spaudoje bei kultūros žur-

nalo AIDAI redagavime per 15 metų. Aptarti buvo ir dr. Juozo Girniaus moksliniai veikalai.

Paskaitininkas taip pat priminė, kad per 45 metus AIDAI nėra buvę pagerbti jokia premija, kaip ir nė vienas jų redaktorius, nors premijų išseivijoje netrūksta.

Padėkos žodyje dr. Juozas Girnius pažymėjo, jog jo gyvenimo tikslas buvo dirbti Lietuvoje. Bet-jeigu grėsė Sibiras - tai geriau svetima žemė. Ir čia jis visomis jėgomis dirbo ir dirba kultūros dirvose.

Po valšių, artimesnieji bičiuliai susirinko į Jubilieato namus dar pabūti kartu.

Kanados Lietuvių Fondas

Nauji nariai:

1787.	Bružienė Petronėlė	\$ 100.-
1788.	Bagdon Bronislava	100.-
1789.	Bagdon Al	100.-
1790.	Bagdon Tom	100.-
1791.	Kuolaitis Edvardas	100.-
1792.	Balčytis Viktoras	100.-
1793.	Kajutis Petras	100.-
1794.	Erslavas Juozas	100.-
1795.	Kruger Gerry	100.-
1796.	Jakaulėnas Kazys	100.-
1797.	Gimbutis Stasys	100.-
1798.	Balionis Petras	100.-
1799.	Martinkus Vladas	100.-
1800.	Suslavičius Jonas	100.-
1801.	Paškevičius Henrikas	100.-
1802.	Kubilius Liudas	100.-
1803.	Mickūnas O.	100.-
1804.	Rodke Gustavas	100.-
1805.	Labinas Raimundas	100.-
1806.	Liškauskas Alfonsas	100.-
1807.	Galiauskienė Elena	100.-
1808.	Miškinis Juozas	100.-
1809.	Stanėnas A. P.	100.-
1810.	Jacka Bronis	100.-
1811.	Gurevičius Antanas	1,000.-
1812.	Seibutis Pranas	100.-
1813.	Mikal Marija	100.-
1814.	N.N.	100.-
1815.	Naras Jack I.	500.-
1816.	Fidleris Vilius	100.-
1817.	Judzentis Petras	100.-
1818.	Ripkevičius Albinas	120.-
1819.	Sukauskas Henrikas	100.-
1820.	Biekšos Martyno atminimui	100.-
1821.	Didžbalis Zygmas	100.-
1822.	Didžbalienė Julija	100.-
1823.	Cibas Antanas	300.-
1824.	Adomonis Vladas	100.-
1825.	Mitalas Gintas P.	100.-
1826.	Burksaičiai Zigmąs ir Marytė	100.-
1827.	Vaitkevičius Leonas	100.-
1828.	Abromaitienė Birutė	100.-
1829.	Abromačio Mečio atminimui	100.-
1830.	Kudirka Augustinas	100.-
1831.	Kudirkienė Marija	100.-
1832.	Martinaitienė Sofija	100.-
1833.	Šimelaitis Pranas	100.-
1834.	Kulnys Liudas	100.-
1835.	Petrūnas J.	100.-
1836.	Bakūnienė Ieva	100.-
1837.	Jasaitytė Magdelena	100.-
1838.	Jasaitytė Marcijona	100.-
1839.	Kuliavas Rimas	100.-
1840.	Kuliavienė Lina	100.-
1841.	Kuliavas Stasys	100.-
1842.	Rickevičius Bronius	100.-
1843.	Vazalinskas Alfonsas	100.-
1844.	Šviežikienė Elena	100.-
1845.	Prialgauskas Leonas	120.-
1846.	Kondrotas Vincas	100.-
1847.	McCool Lilija	200.-
1848.	Majauskas Stasys W.	100.-
1849.	Markevičius Viktoras	100.-
1850.	Vaitiekūnas Vincas	100.-

1851.	Zakas Vincas	100.-
1852.	Blusienė Angelė	250.-
1853.	Blusys Stasys	250.-
1854.	Kardelis Nikodemus	200.-
1855.	Prancevičius Antanas	200.-
1856.	Kanados L. Veteranų Sąjunga "Ramovė"	100.-
1857.	Laurinaitis Antanas	100.-
1858.	Ubinas A.	100.-
1859.	Janel Tony	1,000.-
1860.	Dailydė V. K.	100.-
1861.	Lengnikas Ernestas	100.-
1862.	Lengnikienė Emilija	100.-
1863.	Kairys Linas	100.-
1864.	Kairytė Danutė	100.-
1865.	Kaptein Edvardas H.	100.-
1866.	Adomonis Jonas	100.-
1867.	Adomoniehė Janina	100.-
1868.	Šimkus Kazys	100.-
1869.	Gustas Pranas	100.-
1870.	Druteikienė Anne	100.-
1871.	Miklovaitienė Ada	100.-
1872.	Rubinas Adolfas	100.-
1873.	Butrimas Dalius	100.-
1874.	Rosettis Peter, Rev.	100.-
1875.	Medelis Algis	100.-
1876.	Kezyz Vladas	100.-
1877.	Barsauskas Albinas	100.-
1878.	Urbonas Vytautas	200.-
1879.	Stankaitis Jonas	100.-
1880.	Krasauskas Justas	100.-
1881.	Barysas Zigmąs	100.-
1882.	Norkienė Morta	100.-
1883.	Tutinas Kostas	100.-
1884.	Krushat O.	100.-
1885.	Riauba Jonas	100.-
1886.	Liorentas Viktoras	100.-
1887.	Radzevičienė Danguolė	100.-
1888.	Lapaitienė Vita	100.-
1889.	Grubis Albinas	100.-
1890.	Grubienė Aldona	100.-
1891.	Taseckas Vytautas	100.-
1892.	Meškauskas Marceliaus atminimui	100.-
1893.	Mažulaičiai, Elena ir Jurgis	150.-
1894.	Repečka Jonas	100.-

Įnašus papildė iki:

64.	Vieraitis Juozas	\$ 520.-
82.	K.L.B. Thunder Bay Apylinkė	300.-
98.	Priskėlimo parapijos kredito koop.	4,400.-
156.	Narkevičiaus Vinco atminimui	7,090.-
295.	Venskų Petras	1,100.-
296.	Šarapnicko Juozo atminimui	1,300.-
303.	Jankūnas Albertas	1,355.-
375.	Judickienė Dana	600.-
648.	Polgrimas Petras	300.-
802.	Judickas Pranas	600.-
805.	Ramonas Ignas	120.-
858.	Vaitkus Vaclovas	900.-
1219.	Jankūnienė Dars	850.-
1295.	Kaknevičius Kazys, Rev.	600.-
1626.	Šiurnienės Elenos atminimui	550.-

Pradiniai įnašai:

Raulickis Boleslovas	\$ 20.-
Petkevičius Vincas	25.-
Starkutis K.	50.-
Fabricius Aleksas	50.-
Gris John	50.-
Simonavičius Algimantas J.	50.-
Giedrienė Elzbieta	20.-
Geguzis Mykolas	50.-
Dromantas A.	50.-
Naujokaitis Linas	10.-
Petrie A. Stephen	75.-
Ruzgys Agnes	50.-
Vaisnoras A.	50.-
Vilis, Titus ir Rita	20.-
Laukys E.	50.-
Kisielaitis Juozas	20.-
Maciakūno Stasio atminimui	20.-
Baltakio Jono atminimui	40.-
Glucksnys Pranas	20.-
Krivickas Ted	20.-
Kušlikis N.	20.-
N.N.	30.-
Vaišvada S.	25.-
Šopienės - Spilchak atminimui	50.-
Barisas Emilija	20.-
Grubis Lana	25.-

Naujus narius sveikiname. Papildžiusiems įnašus dėkojame. Padariusius pradinius įnašus, kviečiame papildyti iki \$100.- ir tapti pilnateisiais FONDO nariais. Čia skelbiamos aukos bei įnašai yra gauti iki š.m. gegužės mėn. 31 dienos. Po šios datos gauti įnašai bei naujų narių sąrašai bus skelbiami vėliau. KL Fondas

KALBĖKIME SU SAVO VAIKĖIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

DAUGINIS DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited, 1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Dauginis - telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term. indėlius
10 1/4% už 6 mėn. term. indėlius
10 1/2% už 1 m. term. indėlius
10 3/4% už 2 m. term. indėlius
10 1/4% už 3 m. term. indėlius
11 1/2% už 1 m. GIC mėn. palūk.
12 1/2% už 1 m. GIC invest. pažym.
12 % už 2 m. GIC invest. pažym.
12 % už 3 m. GIC invest. pažym.
9 1/2% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
12 1/2% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind
12 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind
12 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind
9 1/2% už namų planą - OHOSP (v.r.)
8 1/2% už taupymo sąskaitą
10 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo... 13 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu
nuošimčiu (fixed rate)
1 metų 14%
2 metų 14%
3 metų 14%

su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų... 12 1/4% (variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kai nurodo turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir ant rieji mortgičiai.

AKTYVAI VIRŠ 77 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydžiu, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlai-dos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St. Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 10 %
180-185 d. term. ind. 10 1/4%
1 metų term. indėlius 10 1/2%
2 metų term. indėlius 10 1/4%
3 metų term. indėlius 10 1/4%
1 metų GIC-met. palūk. ... 12 1/2%
2 metų GIC-met. palūk. ... 12 %
3 metų GIC-met. palūk. ... 12 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 11 1/2%
RRSP, RRIF ir OHOSP.... 9 1/2%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 12 1/2%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 12 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 12 %
Taupomąją sąskaitą 8 1/2%
Kasd. pal. taupymo sąsk. 10 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki... 5 1/4%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 13 1/2%
Sutarties paskolas nuo 13 1/2%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 14%
2 metų 14%
3 metų 14%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 12 3/4%
Draudžiamas asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybė iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kai nurodo turto vertę. Paruodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamus (valius) sąskaitas.

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sažiningas patarnavimas

PAGERBDA MI MIRSUSIUS, AUKOJO KANADOS

LIETUVIŲ FONDUI:

• **A.A. OLGOS ZABARAUSKIENĖS** atminimui, reikšdami šeimai užuojautą: po \$20 - P.Z.Sakalai, D.Kochanka; po \$15 - A.Deksniene ir J.R.Pleiniui;

• **a.a.SIMUČIO SKAISČIO** atminimui, staiga mirusio Lietuvoje: \$500 - G.J.Skaistys; \$50 - Mr.&Mrs.C.Sherk, A.J.Asmenavičiai ir M.D.Jonikal.
Dėkingas už aukas

KLF

chicago

E.Š.

PRISIMINĖ MIRUSIUS

Amerikoje taip vadina-
mos "Memorial Day" sa-
vaitgalyje ir lietuviai neiš-
siskyrė iš kitų JAV gyve-
nančiųjų žmonių ir paminė-
jo savo mirusius.

Abieiose Chicagoje lie-
tuvų kapinėse - Lietuvių
Tautinėse ir Šv.Kazimiero
- vyko atitinkamos šia
proga apeigos.

Lietuvių Tautinėse Ka-
pinėse organizuoti buvo
rinktas gegužės mėn.27
d., o Šv.Kazimiero - gegu-
žės 28 d. Ir vienoje ir
kitoje vietoje tautiečiai
gausiai lankėsi, nes daugu-
ma Chicagoje gyvenančiųjų
lietuvų šiose kapinėse
turi palaidotų savo artimų-
jų. Ne be reikalo yra sa-
koma, kad šios dvi kapinės
yra pačios didžiausios lie-
tuvų kolonijos.

Gal kiek gausiau lanky-
tojų buvo Šv.Kazimiero
Kapinėse, kur buvo atna-
šautos Mišios. Jas atnašavo
kun. V. Mikolaitis kartu
su kun.J.Kuzinsku. Giedojo
Lietuvos Vyčių choras,
kuriam vadovavo muz.
F.Strolla. Uniformuoti at-

vyko DARIAUS-GIRĖNO
posto nariai, o taip pat
ir šauliai.

Po pamaldų buvo nužy-
giuota prie kapinių steigėjų
paminklo, kur įvyko pasau-
liečių komiteto surengtas
paminėjimas. Čia žodį tarė
kun. J. Kuzinskas, Algis
Regis ir kt.

Vėliau šauliai ir kiti
tautiečiai susirinko prie
Romo Kalantos paminklo
ir čia prisiminė šio jauno
vyro herojišką žygį už
laisvę.

PAS "LITUANICOS" FUTBOLININKUS

LITUANICOS futbolo
komandos vis rungtyniauja
su amerikiečių ar kitų
tautybių varžovais. Dažniau
siai kiekvieną savaitgalį
varžosi visos keturios LI-
TUANICOS vienuolikos
įvairiose Chicago ar jos
priemiesių aikštėse.

Didžiausias dėmesys kryp-
sta į LITUANICOS vyrų
pirmąją komandą, kuri
varžosi Metropolitan lygos
aukščiausioje grupėje. Čia
rungtyniauja pačios geriau-
sios pajėgos, žinomos ne
tik vietoje, bet ir kitose
Amerikos vietovėse. Štai,
neseniai viena iš tos gru-
pės EAGLES komanda lai-

Vaidas iš Šv. Kazimiero kapinių Chicagoje, kur gegužės
28 d. prie kapinių steigėjų paminklo vyko apeigos.

Abi nuotraukos E. Šulaičio

mėjo JAV mėgėjų taurės
varžybas.

Paskutiniu metu LITU-
ANICOS I komanda vėl
sužaidė porą gana gražių
rungtynių. Vienose jų pa-
siekė lygiąsias prieš žino-
mą KICKERS vienuolikę,
o kitose - įveikė VIKINGS
komandą 1:0. Dabar ko-
mandos eilėse žaidžia jau
6 jauni vyrai iš Lietuvos,
kurių dėka mūsų šaliai gali
varžytis prieš geriausias
ekipas ir jas nugalėti. Yra
vilčių, kad vėliau, geriau
susižaidus, rezultatai bus
dar geresni.

Tik visa bėda, jog klu-
bui šiuo metu krenta žy-
miai didesni finansiniai
įsipareigojimai negu anks-
čiau. Ir jeigu nebus susi-
lauta visuomenės paramos
- nežinia kaip ilgai koman-
dos galės gyvuoti.

Norisi priminti, jog
šiemet LITUANICOS Klu-
bas mini savo 40 metų
gyvavimo sukaktį. Ta proga
rudeni bus sukurtyvinis
balius. Taip pat leidžia-
mas ir didelis leidinys su
skelbimais. Jis ruošiamas
jau dabar. Norintieji pas-
sveikinti ir pasigarsinti
šiam leidinyje, turi rašyti
jo redaktoriui - Ed. Šulai-
čiui, 1330 S.51. Ave., CICE-
RO, IL 60650.

MENO RENGINIŲ
PLAKATŲ PARODA -
60 METŲ AMERIKOS
LIETUVIŲ KULTŪRINIS
ATSPINDYS

Penktadienį, birželio 22
d., 7:30 val.v. Balzeko
lietuvų kultūros muziejaus
meno galerijoje atidaroma
meno renginių plakatų
paroda, kurioje atspindės
virš 60 metų Amerikos

lietuvų kultūrinis įnašas.

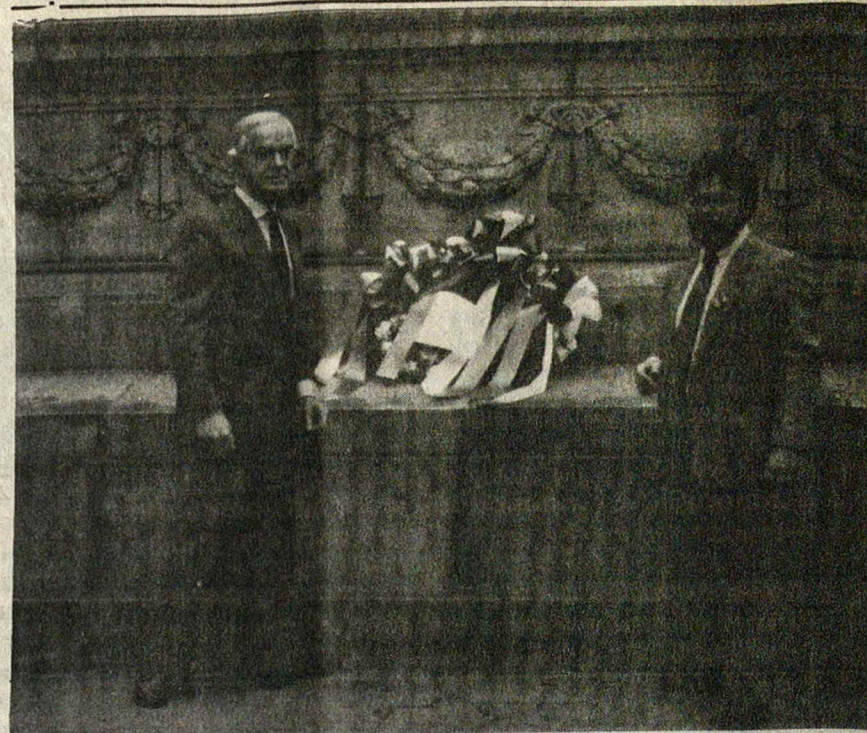
Savo kūrinius - renginius
ankstyvesnieji ateiviai,
kaip ir vėlesnieji, bandė
plakatu skelbimais pada-
ryti patrauklius akiai ir
taiklius išsireikškimais.
Daug mūsų išymų daili-
ninkų sukūrė tokių plakatų
ir šiuo metu jie yra išsau-
goti muziejuje. Šioje paro-
doje matysite senuosius,
1920-tųjų metų plakatus
bei plakatėlius, kaip ir nau-
jesnius, sukurtus mūsų
gabiųjų dailininkų, kurie
mielai prisidėjo ar prisideda
savo laiku bei talentu gar-
sindami mūsų kultūrinius
renginius. Tarp jų galime
paminėti Petrą Aleksą, Al-
girdą Kurauską, Vincą
Luką, Adą Sutkuvienę,
Vladą Vijeikį, Vytautą
Virka ir kitus.

Be aukščiausių minėtų pla-
katų, šioje parodoje dar
bus išstatyta ir nemažai
įvairios kitos medžiagos,
surištos su Amerikos lie-
tuvų kultūrine veikla nuo
beveik šiuo šimtmečio
pradžios. Programos, pa-
kvietimai, nuotrukos, bilie-
tukai ir t.t., tarp kurių
gana retų eksponatų.

Ši neeilinė paroda su-
tampa su šiuo metu Čika-
goje vykstančiu Tarptauti-
niu Teatro Festivaliu,
kuriam jau antrą kartą iš-
eiles dalyvauja Vilniaus
Valstybinis Teatras su
dviem pastatymais. Čika-
giskiai, o taip pat ir tie
atvykę iš kitų vietovių į
teatro festivalį, turėtų šią
įdomią parodą aplankyti.
Paroda tęsis iki rugpjūčio
31 dienos. Po atidarymo
bus vaišės. Įėjimas -
auka.

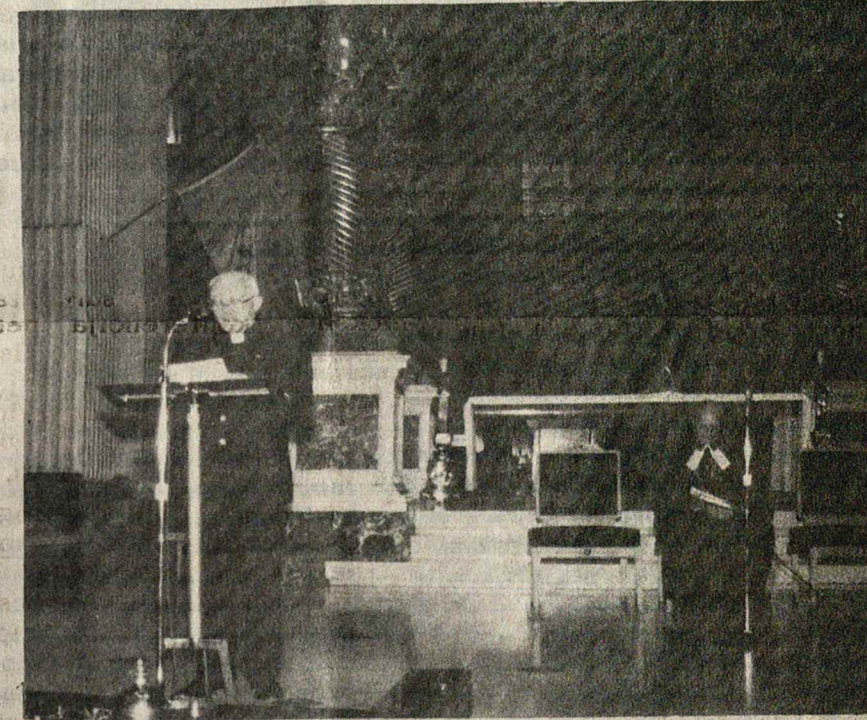

Naujieji Chicago "Lituanicos" futbolo žaidėjai, atvykę iš
Kauno, žikagiečių uniformose per vienų rungtynių pertrauką
Chicagoje. Jų pagalba "Lituanica" gerai laikosi vietinės
lygos aukščiausioje grupėje.

Birželio trėtimu minėjime Montrealyje prie paminklo V. Gruodis ir A.
Staškevičius. Queen of the World katedroje kun. St. Šileika, SDB.

Abi nuotraukos A. Kalvaičio.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai
kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapi-
talas yra neličiamas, tikrai palūkanos skiriamos lietuviškai
veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime
Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos
aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

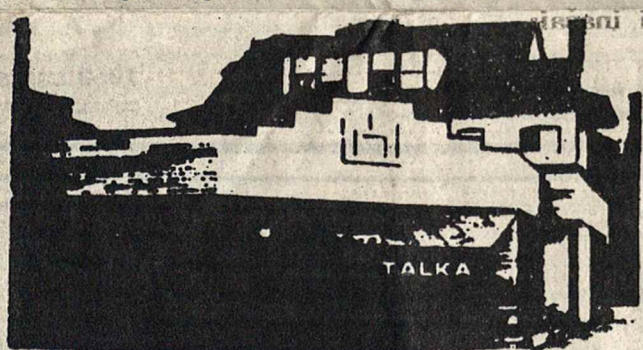
Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos -
lietuvių išeivijai!"

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose -

HAMILTONO KREDITO KOOPRATYVAS
„TALKA“

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 9%
santaupos 8.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 8%
90 dienų indėlius 11%
1 m. term. indėlius 12.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 11.5%
3 m. term. indėlius 12%
RRSP ir RRIF (pensijos) 9%
RRSP ir RRIF 1 m. 12.5%
RRSP ind. 3 m. 12%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 17%
nekiln. turto oask. 1 m. 14%
nekiln. turto pask. 2 m. 14.5%
Nemokamas čekių ir čekelių
apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$2,000 ir
asmeninių paskolų
drauda iki \$25,000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai -
nuo 10 v. ryto iki 5 v. p.p., trečiadieniai - nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p.;
penktadieniai - nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Liepos-rugpjūčio
mėnesiai uždaryta.

A.A. CENTRINĖS:

Montreal: 376-9230
Ottawa: 623-9977
Toronto: 489-3893
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

Ateik į Lietuvių A.A. (Alcoholic
Anonymous) grupės susirinkimą.

Skambinti: Juozui S.: 631-6834 (namų);
Henrikui N. 366-7770; Dainiui L. 768-9606.

VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-906 AVENUE, LaSalle
365-1143

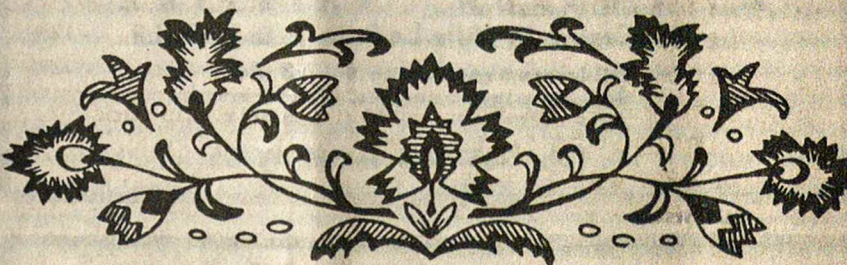
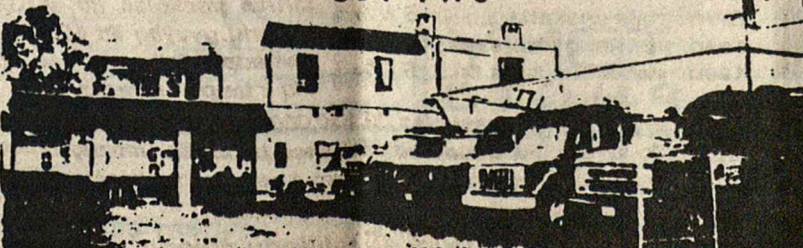
7861 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2866 ALLARD, Vile Emard
766-2667

**GUY
RICHARD**
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite tel.

364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. WILSON & SONS Inc.

123 Maple Blv., 5784 Verdun Av.

Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 * Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

• JOLITA LESKAUSKAITE ir NAUFAL ARNITA sumainė žiedus AV P-jos bažnyčioje. Sutuoktūvių apeigas atliko kun. Jonas Kubilius, SJ.

• AV Parapijos sukaktūvinis leidinys jau atspausdintas. Viršelį piešė dail. R. Bukauskas, redagavo Juozas Šiaučiulis. Kaina \$5.

• ERIKAS ŠIMONĖLIS baigė McGill Universitetą, gaudamas Master of Business Administration laipsnį. Dirba Pratt and Whitney korporacijos fabrike. SVEIKINAME!

• D.N.BALTRUKONIS po mėnesio kelionių Vakarų Europoje, sugrįžo į Montrealį kupinas puikių įspūdžių. Vasaros atostogų metu jis ketina išsamiai aprašyti savo kelionių įdomybes. O jos buvo ne tik poilsinio bet ir mokslinio pobūdžio. Jis aplankė daugelį istorinių paminklų dar iš Romos imperijos laikų. Matė romantiškasias Reino upės piliis. Vaikštinėjo takais ir pėdsakais viduramžių, geležimis kaustytų feodalinių karių. Tad - lauksime.

• J.RUDŽIAUSKAS mirusios Monikos Šiaučilienės atminimui paaukojo "NL" \$50. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• "LN" VALDYBOS POSĖDIS šaukiamas birželio mėn. 30 d., 3 val.p., Redakcijos patalpose.

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATA ATSIUNTĖ:

J. Šarūnas, K.Ceputis, V.Anskis, J.Rudžiauskas, S.Andraitytė, R.Polišaitis, V.Gudzinskienė, K.Galdikas, B.Rukša (2m.), A.Kažemėkienė, A.Janušas, A.Balčiūnas, J.Staškevičius (2 m.)

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATA IR AUKA:

po \$ 10 - J.Paulaitis ir J.Astravas;

"NL" PRENUMERATA IR AUKA:

\$ 25 - Agnė Žitkienė;

"NL" AUKA:

A.a. V.Sušinsko atminimui: po \$ 10 - P.E.Bernotai ir V.O.Baraukai; "NL" 50 metų sukaktūvių progą \$ 25 - Iz.Ambrose; \$ 25 - Antanas Vaupšas. VISIEMS - nuoširdžiai dėkojame. "NL"

PARŪPINAME
Japonų firmų VIDEO MAGNETOFONUS (VCR) ir VIDEO FILMAVIMO KAMERAS, tinkamas naudoti Lietuvoje. Turime pavyzdžių. Galima atsiimti ir Toronte.
ADAMONIŲ ŠEIMA,
Tel.: (514) - 256-5355.

• RŪTOS Klubas savo nariams buvo pasamdęs autobusą vykti Ottawon į demonstracijas. Tai buvo neeilinė išvyka.

Neseniai RŪTOS Klubas suorganizavo labai sėkmingą išvyką į Putnamą, kurio buvo galima nuvykti papiginta kaina užsimokant kelionei.

Visi grįžo labai patenkinti.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H6P 1N5. Tel. 364-4658.

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniai: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Qué., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALPE, Montreal, Qué., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

JUBILIEJŲ PAMINĖJIMAS

KUN. DR. Jono KUBILIAUS, SJ, 50 m. KUNIGYSTĖS
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS 40 m. ĮKŪRIMAS,
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORO 40 m. SUKAKTUVĖS
ĮVYKS 1990 m. BIRŽELIO mėn. 24 d.

Aušros Vartų parapijoje.

PROGRAMOJE:

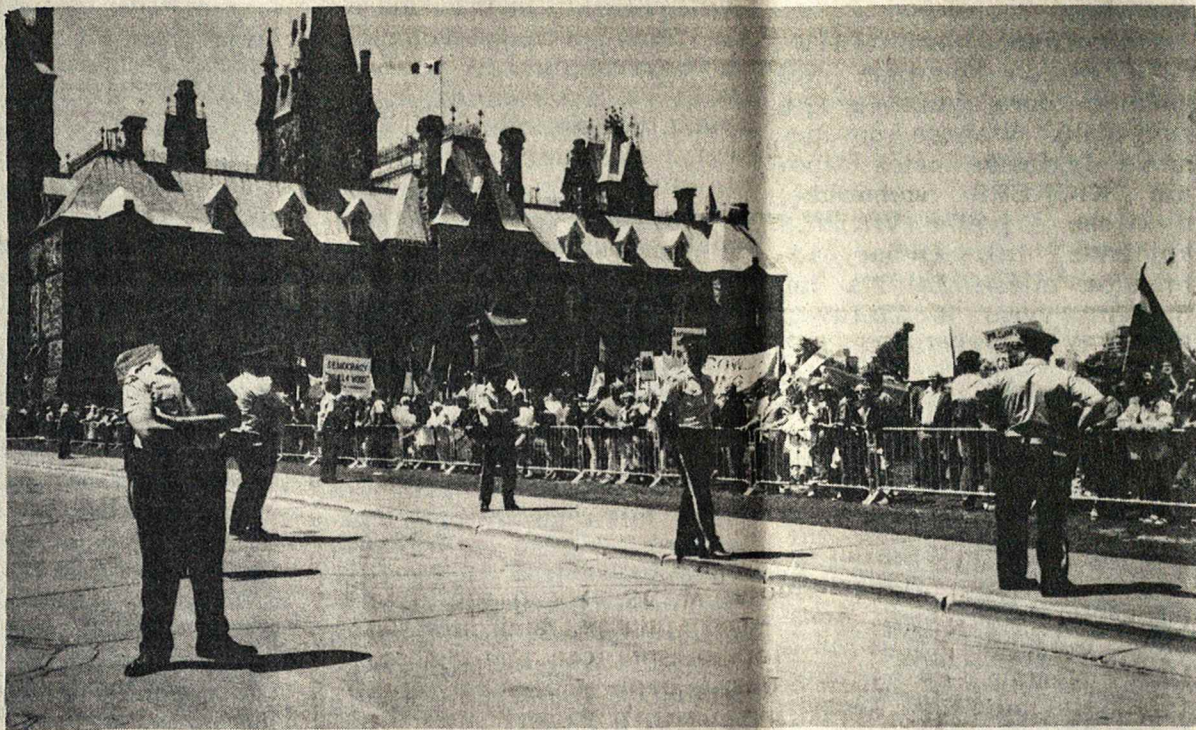
11 val. PAMALDOS dalyvaujant vysk. P. Baltakiui, OFM.
12 val. JUBILIATŲ PAGERBIMAS, PAMINĖJIMAS.

KONCERTAS: Montrealio A.V. Parapijos Choras, Montrealio Vyrų Oktetas,
Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ, Sol. ANTANAS KEBLYS, Pianistas K. SMILGEVIČIUS
Akompaniatoriai - dirigentai: Mme M. ROCH, A. STANKEVIČIUS

DALYVAVIMAS: \$15.- • PIETŪS • BARAS

VISUS MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI!

JUBILIEJŲ KOMITETAS

Demonstracijoje Ottawoje gegužės mėn. 30d. RCMP saugoja M. Gorbačiovo pravažavimo kelią.
Nuotr. G. Montvilienės

TAUTOS FONDUI AUKOJO:

\$200 - J.M.Kandižauskai; po \$ 100 - J.Aneliūnas, J.Dauderis, J.Jurėnas, B.Papaurėlis, M.Petrauskis, J.Pukteris; po \$ 50 - dr.Ir.Danytė-Garfinkle, P.Galdikas, A.L. Jurjonai; po \$25 - A.Bajoras, A.Saladžius; po \$ 20 - Br.Rinkevičius, Jz.Stankaitis; \$ 5 - dr.A.Valevičius.
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja

Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENI NUO 11.30 IKI 12 val. nakties

Programos Vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albalen Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

PARDUODAME APARATŪRA, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE,
5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363
Toronto tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two cassette radio - \$129.- Video nuo \$399.-
Video camera : \$1499.-

Maurice Electrique Ltée

ENTREPRENEUR ELECTRICAL
ÉLECTRICIEN CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P 2C5

TEL: 366-5484

Maurice Kaplan KAILIŲ SIUVĖJAS

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre,
Suite 500 A.
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS

5220 ch. QUEEN MARY rd.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5

Tel. 481-6608

LITAS

MONTREALIG LIETUVIU KREDITO UNIJA

1475 De. Séve, Montreal, Qué., H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$26,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus	12½%	Taupymo - special.	6½%
Term. indėlius:		Taupymo - su gyv. dr.	6½%
1 metų	11½%	Taupymo - kasdienines	6½%
180 d. - 364 d.	11½%	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	11½%	RRIF - RRSP - term.	12½%
60 d. - 119 d.	10¾%	RRIF - RRSP - taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10¾%		

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 14¼% Asmenines - nuo 14¼%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9:00 - 3:00 (Tik pirm)	10:00 - 2:00
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00
Penktadieniais	10:00 - 6:00
	2:00 - 6:00

KNYGOS IŠ LIETUVOS

Norintieji įsigyti "VAGOS" ir "MOKSLŲ" leidyklų išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tu leidyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, Liudą Stankevičių, 1053 Albalen Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel.: 669-8834.
"Švyturio" metinė prenumerata oro paštu - \$42.-

Les Peintures Perez Painting

RESIDENTIAL • COMMERCIAL • INDUSTRIAL
STUCCO & WALL PAPER

D. Perez
President

Tel.: 365-6444

2422 MENARD - LASALLE
P. QUE H8N 1J5

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

LASALLE AUTOMOBILE INC.

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre
coin La Verendrye

Member

Foto M.L.S.
SISTEMA

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Qué., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496